

สรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

“สานพลังประชารัฐ สู่ประเทศไทยปลอดภัย” ในหัวข้อ Fire safety for all, 2016

วันพฤหัสบดีที่ 11 สิงหาคม 2559
ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น หลักสี่ กทม.

สารบัญ (Contents)

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	(1)
วาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand) กับสถานการณ์อัคคีภัยของประเทศไทย	1
สรุปการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “สานพลังประชารัฐ สู่ประเทศไทยปลอดภัย” ในหัวข้อ Fire safety for all, 2016	3
• พิธีเปิดการสัมมนาฯ	4
• การจัดนิทรรศการ	5
• การชมวิดีโอทัศน์ “ขับเคลื่อนวาระ Safety Thailand ของรัฐบาล สู่สังคมไทยปลอดภัย จากอัคคีภัย”	5
• การบรรยายพิเศษโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการอัคคีภัยจากประเทศออสเตรเลีย	6
• การปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “บทบาทของกองทัพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย”	13
• การอภิปราย หัวข้อ “ทิศทางการจัดการอัคคีภัยของประเทศไทย ภายใต้วาระ ประเทศไทยปลอดภัย” (Safety Thailand)	15
ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการอัคคีภัยของประเทศไทย	22
ภาคผนวก	25
• ภาพกิจกรรมในการสัมมนาฯ	
• รายละเอียดโครงการสัมมนาฯ	
• กำหนดการสัมมนาฯ	

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับวาระ “ประเทศไทยปลอดภัย หรือ Safety Thailand” และมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าภาพบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เร่งยกระดับมาตรฐานการจัดการสาธารณภัย เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่น่าอยู่ น่าท่องเที่ยว พร้อมรับมือกับภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที และมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเพื่อความปลอดภัยของประชาชน ทั้งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความปลอดภัยทางถนน ความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและภัยจากการก่อการร้าย ซึ่งวาระประเทศไทยปลอดภัย หรือ Safety Thailand เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศให้มีความปลอดภัยในทุกพื้นที่ ด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการลดความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกัน ต่อภัยทุกประเภท เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและประเทศชาติเติบโตอย่างยั่งยืน โดยการขับเคลื่อนวาระประเทศไทยปลอดภัย มีแนวทางหลัก 2 แนวทาง ได้แก่ การสร้างมาตรฐานความปลอดภัย (Safety Standard) และการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย (Safety Culture)

อัคคีภัย เป็นภัยใกล้ตัวที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตทรัพย์สินและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยจำนวนมหาศาล จากอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยต้องเผชิญกับอัคคีภัยที่มีความรุนแรงบ่อยครั้ง และจากสถิติการเกิดอัคคีภัย ตั้งแต่ปี 2532 ถึงปี 2558 มีอัคคีภัยเกิดขึ้นกว่า 52,000 ครั้ง มีผู้บาดเจ็บ 4,532 คน เสียชีวิต 1,740 คน มูลค่าความเสียหายกว่า 31,000 ล้านบาท ปัจจุบันการเกิดอัคคีภัยมีแนวโน้มเพิ่มความถี่และความรุนแรงมากขึ้น กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยยังมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนวาระประเทศไทยปลอดภัยอย่างจริงจัง ด้วยการนำหลักวิชาการมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการอัคคีภัยของประเทศ จึงได้จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “สานพลังประชารัฐ สู่อุบัติภัยประเทศไทยปลอดภัย” ในหัวข้อ Fire safety for all, 2016 ขึ้นเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2559 ณ ห้องแกรนด์ บอลรูม ชั้น 4 โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น หลักสี่ กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ ประมาณ 500 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ผู้แทนองค์การระหว่างประเทศ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม มูลนิธิ สมาคม องค์กรสาธารณกุศล สื่อมวลชน สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอัคคีภัย และหน่วยงานในสังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ประการแรก เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกในด้านความปลอดภัยจากอัคคีภัยที่เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคมไทย และประการที่สอง เพื่อให้เป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้มีการนำเสนอข้อคิดเห็น/แนวนโยบาย/ทิศทางในการบริหารจัดการอัคคีภัยที่มีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ตามแนวทางประชารัฐ

พิธีเปิดการสัมมนา พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มอบหมาย พลตำรวจโท ภูษิตีชัย สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงมหาดไทย ให้เกียรติเป็นประธาน และได้รับเกียรติจากนายชยพล ธิติศักดิ์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวรายงาน โดยประธานได้มอบนโยบายและทิศทางการขับเคลื่อนวาระประเทศไทยปลอดภัยของรัฐบาลอย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรม 3 ประการ ได้แก่

- (1) ให้ทุกหน่วยงานส่งเสริมการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ด้วยการป้องกัน การลดผลกระทบ และเพิ่มประสิทธิภาพการเตรียมพร้อม เพื่อมุ่งสู่ “การรับรู้ ปรับตัว ฟื้นเร็วทั่ว อย่างยั่งยืน” (Resilience)
- (2) ให้บูรณาการแผนปฏิบัติการ ทรัพยากร และระบบปฏิบัติการให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558 และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (3) ผลักดันการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเป็นสถาบันฝึกอบรมด้านการดับเพลิงกู้ภัย และบรรเทาสาธารณภัยระดับนานาชาติ

รูปแบบของการสัมมนา มีกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วย การจัดนิทรรศการ การชมวิดีโอ การบรรยายพิเศษ การปาฐกถาพิเศษ การอภิปราย การตอบประเด็นข้อซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมสัมมนา ดังนี้

1. **การจัดนิทรรศการ** มีหน่วยงานร่วมบูรณาการจัดนิทรรศการ 5 หน่วยงาน คือ สภาวิศวกร, วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, สมาคมผู้ตรวจสอบและบริหารอาคาร, National Fire Protection Association (NFPA) และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภายใต้หัวข้อ วาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand) ของรัฐบาล และนวัตกรรมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ โดยมีการจัดแสดงโชว์หุ่นยนต์กู้ภัย iRAP ROBOT ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ซึ่งคว้าแชมป์โลกจากการแข่งขัน World Robocup Rescue 2016 จากประเทศเยอรมัน การจัดแสดงเครื่องมืออุปกรณ์ประจำชุดเผชิญสถานการณ์วิกฤติ แนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานดับเพลิงและกู้ภัย เป็นต้น

2. **การชมวิดีโอ** มีความยาวประมาณ 5 นาที มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์เพลิงไหม้ครั้งสำคัญของประเทศไทย จนนำมาสู่ความสำคัญของการขับเคลื่อนวาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand) ของรัฐบาล

3. **การบรรยายพิเศษ** โดย MR. Rob Llewellyn ประธานสมาพันธ์สมาคมอัคคีภัยนานาชาติประจำภูมิภาคเอเชีย ให้เกียรติบรรยายใน 2 หัวข้อ ได้แก่ กรณีศึกษาเหตุไฟไหม้อพาร์ทเมนต์สูง เมืองเมลเบิร์นออสเตรเลีย และเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถยนต์พลังงานทางเลือกสำหรับเจ้าหน้าที่เผชิญสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยมีบทเรียนสำคัญที่ได้รับจากประสบการณ์ในการจัดการอัคคีภัยของประเทศออสเตรเลีย เช่น (1) ประเทศออสเตรเลียมีระบบการจัดการอัคคีภัยที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการจัดทำแผนการบริหารจัดการเหตุการณ์ไม่ปกติ (Incident Management Structure) และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนใช้แผนฉบับเดียวกันในการจัดการอัคคีภัยที่เกิดขึ้น (2) ระบบการแจ้งเหตุที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเข้าถึงง่ายจะช่วยให้ประชาชนสามารถรับมือกับเหตุการณ์เพลิงไหม้หรือสาธารณภัยต่างๆ ได้ล่วงหน้า ซึ่งสามารถลดความสูญเสียให้มีน้อยที่สุดได้ (3) อาคารสูงมักมีผู้พักอาศัย

เป็นจำนวนมาก และมักมีการสะสมสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ซึ่งจะกลายเป็นการสะสมเชื้อเพลิง ทำให้เกิดการลุกไหม้และลุกลามได้อย่างรวดเร็ว (4) การฝึกซ้อมการปฏิบัติต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญที่ควรดำเนินการ เนื่องจากเป็นการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ดีที่สุด (5) การออกแบบอาคารหรือการติดตั้งระบบความปลอดภัยด้านอัคคีภัยต่างๆ ควรต้องคำนึงถึงกลุ่มบุคคลเปราะบางในสังคมด้วย เช่น กลุ่มผู้พิการ ผู้ป่วยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เป็นต้น

4. การปรากฏภาพพิเศษ ในหัวข้อ “บทบาทของกองทัพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย” โดย พลโท ธีรรัฐ อินทรเจริญ รองเสนาธิการทหารบก สรุปได้ว่า กองทัพมีภารกิจหลักในการป้องกันประเทศ เมื่อมีศัตรูเข้ามารุกราน รวมทั้งมีภารกิจอื่นๆ ในการพัฒนาประเทศ การช่วยเหลือประชาชน การป้องกันแนวชายแดน การปราบปรามสิ่งผิดกฎหมายและแรงงานต่างด้าว สำหรับงานด้านสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยสนับสนุน โดยใช้แผนบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงกลาโหม ที่จัดทำขึ้น รองรับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558 เป็นหลักในการปฏิบัติภารกิจ และกองทัพได้มีการบูรณาการในการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์สาธารณภัยร่วมกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและหน่วยงานภาคีเครือข่ายอื่นๆ ในการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาอย่างต่อเนื่อง โดยภายหลังการฝึกฯ ควรมีการจัดทำเป็นคู่มือสำหรับการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อนำมาใช้เมื่อเกิดสถานการณ์จริงจะทำให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างเป็นเอกภาพ เป็นขั้นตอน ไม่สับสน และเพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศมีความเป็นเอกภาพ นอกจากการมุ่งปฏิบัติงานด้วยหน้าที่ความรับผิดชอบแล้ว ขอให้ทุกภาคส่วนปฏิบัติงานด้วยหัวใจที่เสียสละด้วย ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับหน้าที่ว่า “ความสุขความสวัสดิของข้าพเจ้าจะเกิดขึ้นได้ ก็ด้วยบ้านเมืองของเรามีความเจริญมั่นคง เป็นปกติสุข ความเจริญมั่นคงทั้งนั้น จะสัมฤทธิ์ผลเป็นจริงได้ ก็ด้วยทุกคนทุกฝ่าย ในชาติ มุ่งที่จะปฏิบัติ หน้าที่ของตนให้เต็มกำลัง ด้วยสติรู้ตัว ด้วยปัญญารู้คิด และด้วยความสุจริตจริงใจ โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าส่วนอื่น”

5. การอภิปราย หัวข้อ “ทิศทางการจัดการอัคคีภัยของประเทศ ภายใต้วาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand)” มีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิร่วมในการอภิปรายรวม 5 ท่าน ได้แก่ (1) รศ. สิริวัฒน์ ไชยชนะ เลขาธิการ วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (2) นายพิชณะ จันทรานุกัณฑ์ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาวิศวกร (3) ร้อยโท วโรดม สุจริตกุล ผู้แทน National Fire Protection Association (NFPA) ประจำประเทศไทย (4) พันเอก สุพล จันทร์ผ่อง ผู้อำนวยการกองบรรเทาสาธารณภัย กรมกิจการพลเรือนทหารบก (5) นายธีรยุทธ ภูมิภักดิ์ ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการดับเพลิง พื้นที่ 1 กรุงเทพมหานคร และมีนายณัฐพงษ์ ภูอำมหัด ผู้ประกาศข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เป็นผู้ดำเนินรายการ การอภิปรายดังกล่าวมีการถอดบทเรียนที่ได้รับจากเหตุเพลิงไหม้ครั้งสำคัญ เช่น เหตุเพลิงไหม้อาคารสูง 10 ชั้น ในซอยนราธิวาส 18 กรุงเทพมหานคร เหตุเพลิงไหม้อาคารธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานใหญ่รัชโยธิน เหตุเพลิงไหม้อาคารหอพักนักเรียน โรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยา จังหวัดเชียงราย เหตุเพลิงไหม้โรงพยาบาลนตร์เมเจอร์ ซีเนเพล็กซ์ ปิ่นเกล้า กรุงเทพมหานคร เป็นต้น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ในการจัดการอัคคีภัยให้เป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีบทเรียนรู้ (Lesson Learnt) สำคัญดังนี้

(1) อาคารเก่าที่ก่อสร้างก่อนพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2535 มีผลบังคับใช้เมื่อเกิดเพลิงไหม้อาคารส่วนใหญ่มักได้รับความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก เนื่องจากการก่อสร้างไม่เป็นไปตามหลักวิศวกรรม ไม่มีการติดตั้งระบบความปลอดภัยด้านอัคคีภัย เป็นต้น

(2) อาคารที่ทำการก่อสร้าง มีการติดตั้งระบบความปลอดภัยด้านอัคคีภัย มีกระบวนการตรวจสอบอาคารครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งมีการบำรุงรักษาระบบความปลอดภัยต่างๆ ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอจะสามารถลดความสูญเสียได้

(3) การเลือกใช้โครงสร้างอาคารโดยคำนึงถึงความประหยัดมากกว่าความมั่นคงแข็งแรง เมื่อเกิดเพลิงไหม้มักจะเกิดความสูญเสียมากกว่าเลือกใช้โครงสร้างอาคารที่คำนึงถึงความมั่นคงแข็งแรงแต่ต้องลงทุนมากกว่า

(4) การเลือกใช้วัสดุตกแต่งอาคาร บ้านพักอาศัย / วัสดุทางสถาปัตยกรรมที่คำนึงถึงความสวยงามมากกว่าความทนไฟ รวมถึงการสะสมสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ภายในบ้าน เมื่อเกิดเพลิงไหม้มักจะกลายเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีที่ทำให้เพลิงไหม้ลุกลามเร็วมากยิ่งขึ้น

(5) การแจ้งเหตุเพลิงไหม้ล่าช้าจะเป็นการเพิ่มโอกาสที่จะสร้างความสูญเสียเพิ่มมากขึ้น

(6) การวางแผนการดำเนินงานที่เป็นระบบไว้ก่อนล่วงหน้าก่อนเกิดเหตุจะสามารถลดความสูญเสียให้มึน้อยที่สุดได้

(7) การฝึกซ้อมอพยพหนีไฟหรือการฝึกปฏิบัติดับเพลิงของเจ้าหน้าที่ทำการฝึกซ้อมในหลากหลายสถานการณ์ และทำการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้มีความพร้อมเผชิญกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

(8) การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงอันตรายของอัคคีภัยภายในบ้านเรือนของตนเองจะช่วยลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้ เนื่องจากเพลิงไหม้ส่วนใหญ่เกิดในบ้านเรือนที่อาศัย หรืออาคารที่พักอาศัยรวมต่างๆ เช่น ทาวน์เฮ้าส์ ตึกแถว เป็นต้น

(9) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนติดตั้งอุปกรณ์แจ้งเตือนภัยในบ้านพักอาศัยของตนเอง เช่น เครื่องตรวจจับควัน (Smoke detector) เป็นต้น จะสามารถลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้

6. ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการอัคคีภัยของประเทศ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ประมวลข้อมูล ข้อเสนอ และข้อคิดเห็นที่ได้รับในการสัมมนาฯ จากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการอัคคีภัยจากต่างประเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนตามแนวทางพระราชบัญญัติ นำมาวิเคราะห์และจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการอัคคีภัยของประเทศ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

(1) ด้านกฎหมายและความปลอดภัยของอาคาร

- ปรับปรุงกระบวนการควบคุมมาตรฐานการออกแบบและก่อสร้างอาคารต่างๆ ให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด โดยควรอ้างอิงมาตรฐานความปลอดภัยจากองค์กรที่เชื่อถือได้ทั้งในและต่างประเทศ และต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มในสังคม เช่น กลุ่มผู้พิการ ผู้ป่วยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เป็นต้น

- เร่งรัดให้เจ้าของอาคารเก่าหรืออาคารที่ยังพบความบกพร่องดำเนินการแก้ไข/ปรับปรุงอาคารให้ได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดโดยเร็ว

- ส่งเสริมและสนับสนุน เพื่อสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบแก่เจ้าของอาคารในการรักษาชีวิตของผู้ใช้อาคารและทรัพย์สินของตน โดยการจูงใจด้วยการลดภาษีโรงเรือน ลดเบี้ยประกันภัย หรือลดภาษีนำเข้าอุปกรณ์ความปลอดภัยด้านอัคคีภัย

(2) ด้านการลดความเสี่ยงและป้องกันอัคคีภัย

- ผลักดันให้มีการจัดตั้งสถาบันด้านการดับเพลิงและกู้ภัยที่มีการจำลองสถานการณ์การเกิดอัคคีภัยและสาธารณภัยในรูปแบบต่างๆ ที่หลากหลาย ทำหน้าที่ฝึกอบรมทักษะการดับเพลิง การกู้ภัย และบรรเทาสาธารณภัย เพื่อสร้างบุคลากรด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน

- เสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดให้เรื่องความปลอดภัยจากอัคคีภัยในบ้านเรือนที่อยู่อาศัยเป็นนโยบายหลักหรือเป็นวาระแห่งชาติ

- ให้มีการพัฒนาระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ให้มีประสิทธิภาพผ่านช่องทางการสื่อสารที่เชื่อมโยงกับประชาชนได้ง่ายและรวดเร็ว เพื่อให้ประชาชนมีการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงที

- ให้มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในรูปแบบ “ประชารัฐ” เพื่อร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหามั่วสุมร่วมกัน รวมทั้งให้ร่วมกันจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure: SOP) และนำคู่มือดังกล่าวไปใช้เมื่อเกิดสถานการณ์จริง

- ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจัดการฝึกการป้องกันและบรรเทาอัคคีภัยเป็นประจำสม่ำเสมออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และกำหนดสถานการณ์ฝึกซ้อมที่หลากหลาย ทั้งในช่วงเวลากลางวัน และในช่วงเวลากลางคืน

(3) ด้านการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย (Safety Culture) ด้านอัคคีภัย

- ปรับปรุงหลักสูตรและสื่อสารเรียนการสอนให้เหมาะสม โดยมุ่งเน้นการเพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยในตำราเรียนทุกระดับ และเน้นภาคปฏิบัติให้สามารถนำไปใช้ได้จริงเมื่อเกิดอัคคีภัย

- ส่งเสริม สนับสนุน และรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงอันตรายของอัคคีภัยภายในบ้านเรือนที่พักอาศัยของตนเอง เช่น แนะนำให้รู้จักวิธีการปฏิบัติอย่างถูกต้องเมื่อต้องเผชิญกับเพลิงไหม้ให้ มีการติดตั้งเครื่องตรวจจับควัน (Smoke detector) ในบ้าน ให้มีการตรวจสอบสภาพของปลั๊กไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้าน เพื่อป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร เป็นต้น

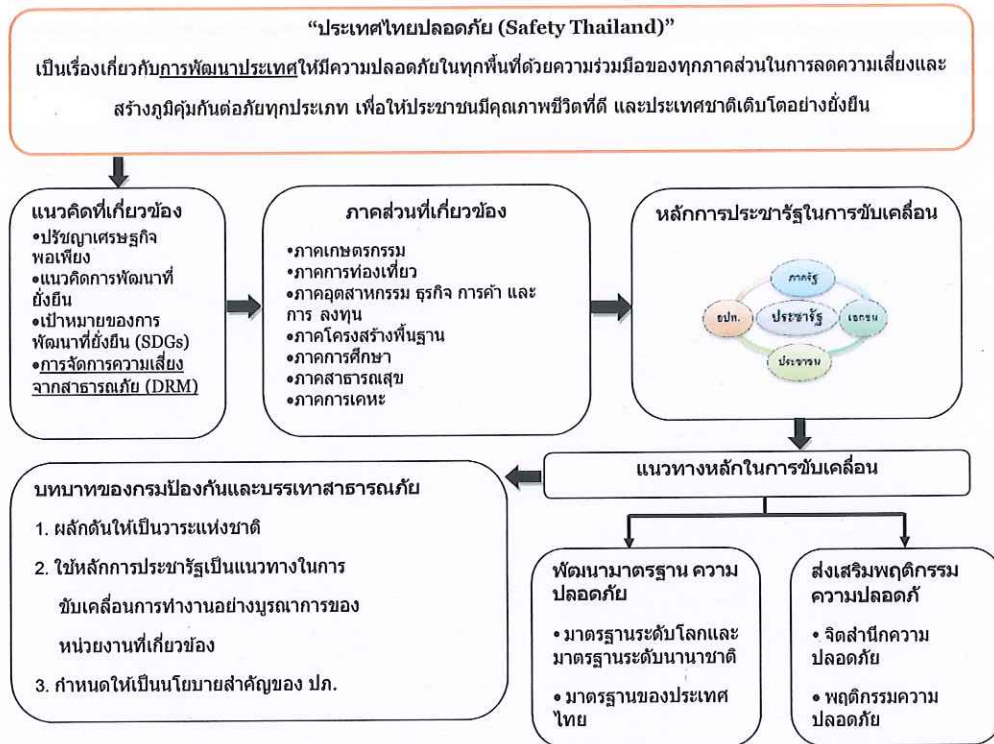
1 วาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand) กับสถานการณ์อัคคีภัย ของประเทศไทย

รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับวาระ “ประเทศไทยปลอดภัย หรือ Safety Thailand” และมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าภาพบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เร่งยกระดับมาตรฐานการจัดการสาธารณภัย เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่น่าอยู่ น่าท่องเที่ยว พร้อมรับมือกับภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างทันที่ และมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเพื่อความปลอดภัยของประชาชน ทั้งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความปลอดภัยทางถนน ความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและภัยจากการก่อการร้าย

วาระประเทศไทยปลอดภัย หรือ Safety Thailand เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศให้มีความปลอดภัยในทุกพื้นที่ ด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการลดความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกันต่อภัยทุกประเภท เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและประเทศชาติเติบโตอย่างยั่งยืน เช่น ภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว ภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจ การค้า และการลงทุน ภาคโครงสร้างพื้นฐาน ภาคการศึกษา ภาคสาธารณสุข ภาคการเคหะ เป็นต้น โดยการขับเคลื่อนวาระประเทศไทยปลอดภัย มีแนวทางหลัก 2 แนวทาง ได้แก่

- ◆ การสร้างมาตรฐานความปลอดภัย (Safety Standard) คือ การสร้างหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัยที่ได้รับความเห็นชอบจากองค์กรอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป มุ่งให้บรรลุถึงความสำเร็จสูงสุดตามข้อกำหนดที่วางไว้ และภาคส่วนต่างๆ ต้องมีการพัฒนาและเน้นย้ำมาตรฐานด้านความปลอดภัยเพื่อเป็นมาตรการและแนวทางในการดำเนินการที่มุ่งสู่การลดความเสี่ยงจากภัยต่างๆ อย่างยั่งยืนเป็นรูปธรรม

- ◆ การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย (Safety Culture) คือ การสร้างให้ประชาชนมีแรงจูงใจแรงบันดาลใจในการใช้ชีวิตอย่างปลอดภัย ทำให้มีจิตสำนึก และพฤติกรรมการดำรงชีวิต ด้วยความปลอดภัย โดยไม่ต้องมีสิ่งใดมาบังคับ โดยมีแนวทางการดำเนินงาน 2 แนวทาง แนวทางแรก คือ การให้ความรู้และสร้างความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความตระหนักและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่ความปลอดภัย จนก่อให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัย จนส่งผลให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น การสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินลดลง และแนวทางที่สอง คือ การกำหนดมาตรการ กฎ ระเบียบ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จนส่งผลให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น และเกิดวัฒนธรรมความปลอดภัยในที่สุด

แผนภาพ : แสดงแนวทางการขับเคลื่อนวาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand)

อัคคีภัย เป็นภัยใกล้ตัวที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตทรัพย์สินและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยจำนวนมหาศาล จากอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยต้องเผชิญกับอัคคีภัยที่มีความรุนแรงบ่อยครั้ง ซึ่งจะเห็นได้จากสถิติการเกิดอัคคีภัย ตั้งแต่ปี 2532 ถึงปี 2558 มีอัคคีภัยเกิดขึ้นกว่า 52,000 ครั้ง มีผู้บาดเจ็บ 4,532 คน เสียชีวิต 1,740 คน มูลค่าความเสียหายกว่า 31,000 ล้านบาท ปัจจุบันการเกิดอัคคีภัยมีแนวโน้มเพิ่มความถี่และความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในอาคารสูง บ้านเรือนที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ เช่น จากเหตุการณ์เพลิงไหม้โรงงานผลิตตุ๊กตาเคเดอร์ จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2536 ทำให้มีผู้เสียชีวิต 188 คน สภาพอาคารโรงงานพังทลายทั้งหมด เพลิงไหม้โรงแรมรอยัล จอมเทียน พัทยา จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2540 มีผู้เสียชีวิต 91 ราย อาคารเสียหายเกือบทั้งหมด เหตุการณ์เพลิงไหม้ซานติγάมับ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในคืนสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่ เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีผู้เสียชีวิต 66 คน มีผู้ได้รับบาดเจ็บและพิการอีกนับร้อยราย เหตุการณ์เพลิงไหม้ศูนย์อพยพ บ้านแม่สุรินทร์ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีผู้เสียชีวิต 45 คน เหตุการณ์เพลิงไหม้อาคารธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานใหญ่ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เมื่อคืนวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2558 ซึ่งเป็นอาคารต้นแบบอัจฉริยะขนาดใหญ่พิเศษที่ทันสมัยสูง 37 ชั้น มีผู้เสียชีวิต 1 คน จนถึงเหตุการณ์เพลิงไหม้โรงพยาบาลนอร์เมเจอร์ ซีเนเพล็กซ์ ปิ่นเกล้า กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2559 เป็นต้น

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศมีการดำเนินงานเพื่อเตรียมพร้อมในทุกด้านให้สามารถรับมือกับภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยและการประสานการปฏิบัติกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ การจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558 การจัดทำแผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับชาติ (DMEX) การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ (IDMEX)

นอกจากนี้ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยยังมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนวาระประเทศไทยปลอดภัยอย่างจริงจัง โดยนำหลักวิชาการมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการอัคคีภัยของประเทศ จึงได้จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ "สานพลังประชารัฐ สู่ประเทศไทยปลอดภัย" ในหัวข้อ Fire safety for all, 2016 ขึ้น เพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมไทยมีความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยอย่างจริงจัง ซึ่งจะเป็นการยกระดับมาตรฐานการจัดการอัคคีภัยของประเทศ โดยใช้กลไกความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กลไกการบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามแนวทางประชารัฐ (รัฐ เอกชน และประชาชน) และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับทุกกลุ่มในสังคม (Safety for all)

2 สรุปรการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ "สานพลังประชารัฐ สู่ประเทศไทยปลอดภัย" ในหัวข้อ Fire safety for all, 2016

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ "สานพลังประชารัฐ สู่ประเทศไทยปลอดภัย" ในหัวข้อ Fire safety for all, 2016 จัดขึ้น เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 11 สิงหาคม 2559 ณ ห้องแกรนด์ บอลรูม ชั้น 4 โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน หลักสี่ กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาฯ ประมาณ 500 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ผู้แทนองค์การระหว่างประเทศ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม มูลนิธิ สมาคม องค์กรสาธารณกุศล สื่อมวลชน สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอัคคีภัย และหน่วยงานในสังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ประการแรก คือ เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกในด้านความปลอดภัยจากอัคคีภัยให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคมไทย และประการที่สอง คือ เพื่อให้เป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้มีการนำเสนอข้อคิดเห็น/แนวนโยบาย/ทิศทางในการบริหารจัดการอัคคีภัยที่มีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ตามแนวทางประชารัฐ

พิธีเปิดการสัมมนาฯ พลเอก อนุพงษ์

เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มอบหมาย พลตำรวจโท ณัฐพิชญ์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงมหาดไทย ให้เกียรติเป็นประธาน และได้รับเกียรติจากนายชยพล ธิติศักดิ์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวรายงาน โดยประธานได้กล่าวเปิดการสัมมนาฯ และ

มอบนโยบายทิศทางการขับเคลื่อนวาระประเทศไทยปลอดภัยของรัฐบาล สรุปได้ว่า รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญกับวาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand) ตามหลักคิดทฤษฎี “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ และนโยบายนี้จะสำเร็จได้ต้องเกิดจากความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการลดความเสี่ยงตามหลักสากล ยกกระดับมาตรฐานความปลอดภัย กระตุ้นสังคมให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตนสู่ความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย “ให้ประเทศไทย น่าอยู่ น่าท่องเที่ยว มีความปลอดภัย พร้อมรับมือกับภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทัน่วงที และมีประสิทธิภาพ” พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558 เป็นกฎหมายหลักและกลไกที่สำคัญในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศ เรื่องอัคคีภัยเป็นเรื่องสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายต่อการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัยของประเทศ ซึ่งทุกท่านต้องให้ความสำคัญ ตระหนัก สร้างความเข้าใจ และร่วมบูรณาการให้เป็นไปตามแผนและแนวทางที่กำหนดไว้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา) เน้นย้ำมาโดยตลอดว่าสาธารณภัยเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง จึงถึงเวลาแล้วที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันขับเคลื่อนวาระประเทศไทยปลอดภัยอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม ดังนี้

- (1) ให้ทุกหน่วยงานส่งเสริมการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ด้วยการป้องกัน การลดผลกระทบ และเพิ่มประสิทธิภาพการเตรียมพร้อม โดยเน้นให้ชุมชนปลอดภัย ส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม มีความตระหนัก มีจิตสำนึก และมีวัฒนธรรมความปลอดภัย รวมถึงการพัฒนาศักยภาพ เพื่อมุ่งสู่ “การรู้รับ ปรับตัว ฟื้นเร็วทั่ว อย่างยั่งยืน” (Resilience)
- (2) ให้บูรณาการแผนปฏิบัติการ ทรัพยากร และระบบปฏิบัติการให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558 และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้ผนวกแนวคิดการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เน้นการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนให้เพิ่มขึ้น เพื่อพัฒนาศักยภาพการจัดการสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

พร้อมทั้งเน้นถึงการบรรเทาทุกข์ การช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้ประสบภัยอย่างรวดเร็ว ทั้งถึง และทันเหตุการณ์

- (3) ผลักดันการจัดตั้งสถาบันการดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเป็นสถาบันฝึกอบรมด้านการดับเพลิงกู้ภัย และบรรเทาสาธารณภัยระดับนานาชาติ ทำหน้าที่สร้างความรู้ ความเข้าใจ ฝึกอบรมทักษะการดับเพลิง การกู้ภัย และบรรเทาสาธารณภัย เพื่อสร้างบุคลากรด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน

ทั้งนี้ ขอให้ทุกหน่วยงานนำนโยบายดังกล่าวไปใช้ในการกำหนดทิศทางการจัดการความเสี่ยงจากอัคคีภัยของประเทศให้เป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืน โดยใช้กลไกการบริหารจัดการอัคคีภัย ภายใต้การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน รวมทั้งสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

รูปแบบของการสัมมนา มีกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วย การจัดนิทรรศการ การชมวีดิทัศน์ การบรรยายพิเศษ การปาฐกถาพิเศษ การอภิปราย การตอบประเด็นข้อซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมสัมมนา ดังนี้

2.1 การจัดนิทรรศการ

มีหน่วยงานร่วมบูรณาการจัดนิทรรศการ 5 หน่วยงาน คือ สภาวิศวกร , วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ , สมาคมผู้ตรวจสอบและบริหารอาคาร , National Fire Protection Association (NFPA) และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภายใต้ 2 หัวข้อหลัก ได้แก่ หัวข้อวาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand) ของรัฐบาล และนวัตกรรมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในการดับเพลิง โดยมีรูปแบบของนิทรรศการ ประกอบด้วย การจัดแสดงโชว์หุ่นยนต์กู้ภัย iRAP ROBOT ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ซึ่งคว้าแชมป์โลกจากการแข่งขัน World Robocup Rescue 2016 จากประเทศเยอรมัน การจัดแสดงเครื่องมืออุปกรณ์ประจำชุดเผชิญสถานการณ์วิกฤติ แนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานดับเพลิงและกู้ภัย Roll-up จัดแสดงเกี่ยวกับการบูรณาการของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการขับเคลื่อนวาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand) การแจกของที่ระลึก โดยการตอบคำถามง่ายๆ และการแจกเอกสารแนะนำหน่วยงาน เป็นต้น

2.2 การชมวีดิทัศน์

ความยาวประมาณ 5 นาที มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์เพลิงไหม้ครั้งสำคัญของประเทศไทย ตั้งแต่เหตุการณ์เพลิงไหม้โรงงานผลิตตุ๊กตาเคเดอร์ จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2536 เพลิงไหม้ซานติกาผ้า จนถึงเหตุการณ์เพลิงไหม้โรงพยาบาลนครเมเจอร์ ซีเนเพล็กซ์ ปิ่นเกล้า กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2559 ซึ่งนำมาสู่ความสำคัญของการขับเคลื่อนวาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand) ของรัฐบาล

2.3 การบรรยายพิเศษโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการอัคคีภัยจากประเทศออสเตรเลีย

MR. Rob Llewellyn ประธานสมาพันธ์สมาคมอัคคีภัยนานาชาติประจำภูมิภาคเอเชีย ให้เกียรติบรรยายพิเศษใน 2 หัวข้อ ได้แก่

หัวข้อแรก เกี่ยวกับกรณีศึกษาเหตุไฟไหม้อพาร์ทเมนต์สูง เมืองเมลเบิร์นออสเตรเลีย (Lacrosse Hi - Rise Building Fire Melbourne 2014) สรุปได้ว่ากรณีไฟไหม้อพาร์ทเมนต์สูง เมืองเมลเบิร์นออสเตรเลีย

มีลำดับเหตุการณ์สำคัญ คือ

- เหตุเกิดเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2557 เวลาประมาณ 02.00 น. หน่วยดับเพลิงของเมืองเมลเบิร์น (The Melbourne Fire Regard) ได้รับแจ้งเหตุเพลิงไหม้อพาร์ทเมนต์ เลขที่ 675 ถนนลาโทรบ เมืองเมลเบิร์น

- เวลา 02.25 น. หัวกระจายน้ำดับเพลิงอัตโนมัติ (Sprinkler) ที่ระเบียงชั้น 8 ของอาคารเริ่มฉีดน้ำซึ่งทำให้สัญญาณเตือนภัยแจ้งเหตุไฟไหม้ดังขึ้น และแจ้งเหตุเพลิงไหม้ไปยังสถานีดับเพลิงโดยตรง

- เวลา 02.29 น. พนักงานดับเพลิงชุดแรกเดินทางมาถึงที่เกิดเหตุ พบว่าขณะนั้นไฟลุกลามขึ้นไปชั้นบนของตัวอาคารอย่างรวดเร็ว ประมาณ 6 ชั้น (หลังจากได้รับรายงานเพียง 5 นาที) และเพลิงไหม้ลุกลามจากนอกตัวอาคารและไหม้กระจายขึ้นไปทุกระเบียงในทุกชั้น ได้มีการอพยพผู้พักอาศัยออกจากอาคารมาอยู่บริเวณหน้าอาคาร ซึ่งเกิดความโกลาหลเป็นอย่างมาก

- เวลา 02.35 น. เพียง 10 นาทีหลังจากเพลิงเริ่มไหม้ พนักงานดับเพลิงรายงานว่าเพลิงไหม้ลุกลามจนถึงหลังคาของอาคาร (ชั้น 21 ซึ่งเป็นชั้นสูงสุด) ซึ่งไม่ใช่เหตุเพลิงไหม้ที่พบเห็นได้บ่อยในเมลเบิร์น คือเป็นลักษณะที่ไฟไหม้ลุกลามอย่างรวดเร็วจากด้านนอกตัวอาคาร

เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมาถึงสถานที่เกิดเหตุ ต้องตัดสินใจโดยเร็ว เพราะเป็นการควบคุมความเสี่ยงในการดำเนินการที่ต้องพิจารณาถึงสถานการณ์ ลำดับความสำคัญก่อนหลัง กลยุทธ์และยุทธวิธีที่จะต้องใช้ปฏิบัติการในสถานการณ์ และต้องคำนึงถึงปัจจัยหรือความช่วยเหลือเบื้องต้นที่ต้องใช้ในเหตุนี้ ซึ่งในประเทศออสเตรเลียมีแผนการบริหารจัดการเหตุการณ์ไม่ปกติ (Incident Management Structure) เพื่อที่จะได้จัดการเหตุลักษณะนี้ได้ และให้ความช่วยเหลือได้อย่างทันที่ โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะมอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ เช่น แจ้งเตือนอันตราย ช่วยชีวิต และอพยพผู้ประสบภัย การออกคำสั่งยุทธวิธีการปฏิบัติการที่ต้องใช้กับอาคารสูง โดยเหตุเพลิงไหม้ครั้งนี้มีกลุ่มควันเป็นจำนวนมากและไฟลุกลามเข้าไปในตัวอาคาร ซึ่งกรณีนี้ต้องใช้การประสานงานของส่วนราชการ (Interagency coordination) ด้วย นอกจากนี้ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมาถึงสถานที่เกิดเหตุได้ใช้กระจกหน้าต่างของอาคารแทนกระดานในการเขียนแผนปฏิบัติการ เขียนรายการสิ่งที่ต้องทำเป็นบทเรียนที่ทำให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ควรมีปากกาที่สามารถเขียนกระจกได้ สำหรับใช้กรณีฉุกเฉิน

ทั้งนี้ จากเหตุการณ์ไฟไหม้หอพักนักเรียน เมืองเมลเบิร์น ออสเตรเลียมีข้อสังเกตและบทสรุปที่พบจากการตรวจสอบเพลิงไหม้ ดังนี้

(1) กรณีสัญญาณเดือนอัคคีภัยไม่ทำงาน เป็นผลทำให้เจ้าหน้าที่ดับเพลิงต้องเข้าไปตะโกนบอกให้อพยพทุกชั้น ซึ่งบางครั้งมีความจำเป็นต้องเข้าไปในห้องพักที่ลงกลอนไว้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้อยู่อาศัยได้ออกจากห้องพักหมดแล้ว โดยต้องดำเนินการแข่งกับเวลา อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจน และอยู่ในขั้นตอนการตรวจสอบ ซึ่งอาจนำไปสู่การแก้ไขมาตรฐานการก่อสร้างอาคารของประเทศออสเตรเลีย

(2) ในอาคารมีผู้อยู่อาศัยหนาแน่น (คนพักในอาคารมากเท่าไร ยิ่งต้องการความช่วยเหลือเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น) บางชั้นก็มีความหนาแน่นกว่าที่คาดว่าจะอยู่ได้ มีการเพิ่มเตียงเข้าไป เพื่อให้คนอยู่ได้มากขึ้น และมีการเอามาน กั้นเป็นห้องนอนเพื่อให้มีคนเข้าไปอยู่ได้มากขึ้น ทำให้จำนวนผู้พักอาศัยจริงเกินกว่าจำนวนมากที่ประเมินไว้ นอกจากนี้ ข้าวของเครื่องใช้ก็มีมากซึ่งถือเป็นเชื้อเพลิงอย่างดี

(3) การเก็บของบริเวณระเบียงเป็นจำนวนมากจนกลายเป็นที่สะสมเชื้อเพลิงอย่างดี และบริเวณระเบียงไม่มี Sprinkler เมื่อเกิดเพลิงไหม้จึงลุกลามไปอย่างรวดเร็ว และพบอีกว่าการเก็บของจำนวนมากกีดขวางถึงดับเพลิง

(4) มีคนพิการอาศัยในอาคาร ทำให้มีอุปสรรคในการอพยพคนลงบันได เพราะลิฟต์ไม่ได้ออกแบบรองรับคนพิการ จึงต้องใช้บันได ต้องช่วยกันแบกลงมา ทำให้อพยพช้าลงไปอีก

(5) ไม่ทราบจำนวนผู้อยู่อาศัยที่แท้จริง (ไม่รู้ว่ามีคนออกมาหมดแล้วหรือยัง) หลังจากนั้น 2 วัน ยังมีคนหลบอยู่ ทำให้ต้องทำการตรวจสอบทีละห้อง ซึ่งต้องอพยพผู้อยู่อาศัยในอาคารประมาณ 500 คนออกจากพื้นที่ไฟไหม้ และต้องจัดที่อยู่อาศัยชั่วคราวให้

(6) ต้องมีความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ เนื่องจากหากต้องบุกรุกเข้าไปในสถานที่ส่วนบุคคล จำเป็นในการประสานงานระหว่างส่วนราชการ (Interagency coordination) โดยเจ้าหน้าที่ดับเพลิงและตำรวจต้องเข้าไปในอาคารเพื่อตรวจสอบให้แน่ชัดว่าได้อพยพคนออกไปหมดแล้วจริง ๆ ซึ่งสรุปว่าอาคารนี้มีผู้พักอาศัยจำนวน 500 กว่าคน ที่จะต้องทำการอพยพและเคลื่อนย้ายให้ห่างจากที่เกิดเหตุ และต้องหาที่พักชั่วคราวหรือสถานที่หลบภัย เนื่องจากขณะนั้นเป็นเวลา 2 นาฬิกา ทุกอย่างปิดทำการ ระบบขนส่งสาธารณะปิดให้บริการ จึงต้องเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยไปที่สถานีรถไฟและสนามฟุตบอลที่ใกล้ที่สุด และนี่เป็นความสำคัญของการประสานงานของส่วนราชการ เพื่อขอเปิดใช้สถานที่ในช่วงเวลาดังกล่าว

เหตุเพลิงไหม้ลักษณะนี้ เกิดขึ้นทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นที่ประเทศเกาหลีใต้ในปี 2010 ประเทศฝรั่งเศส ในปี 2012 และที่ประเทศดูไบ ซึ่งส่วนใหญ่ต้นเพลิงเริ่มจากบริเวณระเบียงและลามจากส่วนด้านนอกของอาคารขึ้นไปยังชั้นบน ดังนั้น จะต้องมีมาตรการแก้ไขหรือปรับมาตรการในการใช้วัสดุในการก่อสร้างของประเทศออสเตรเลียและของนานาชาติ และจากการสืบสวนพบว่า แผ่นอะลูมิเนียมคอมโพสิตที่ติดอยู่ด้านนอกอาคารนี้เป็นวัสดุที่ติดไฟได้ง่าย เมื่อมีไฟติดขึ้นมาก็ลามไปยังแผ่นอะลูมิเนียมคอมโพสิตและลุกลามอาคารด้านนอกอย่างรวดเร็ว อีกทั้งระเบียงก็กลายเป็นที่เก็บของ จึงเป็นที่สะสมเชื้อเพลิงอย่างดีเมื่อเกิดไฟไหม้ขึ้น

ปัจจุบันประเทศออสเตรเลียอยู่ระหว่างการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายการก่อสร้างอาคารของประเทศออสเตรเลีย New Australian Standard – AS 5113:2016 เป็นมาตรฐานใหม่ ซึ่งเป็นมาตรฐานในการก่อสร้างใหม่ที่กำหนดให้มีการบังคับติดตั้ง Sprinkler ทุกกระเบื้อง

หัวข้อที่สอง เกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้รถยนต์พลังงานทางเลือกสำหรับเจ้าหน้าที่เผชิญสถานการณ์ฉุกเฉิน (Electric vehicles Emergency response and fire fighting) สรุปได้ว่าในปี 2009 เกิดเหตุการณ์ไฟป่าครั้งใหญ่ที่เรียกว่า “Black Saturday” ภายหลังจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้มีการพัฒนาระบบแจ้งเหตุเตือนภัยสาธารณะให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น โทรศัพท อินเทอร์เน็ต แอปพลิเคชันในสมาร์ทโฟน วิทยุ โทรทัศน์ เพื่อส่งข้อมูลในการเตือนภัยให้แก่ประชาชน เช่น ที่วิกตอเรีย บริเวณชายฝั่งมีสถานที่พักตากอากาศ มีการเตือนภัยล่วงหน้า 2 วันก่อนเกิดเหตุ ซึ่งทำให้ประชาชนสามารถรับมือกับเหตุเพลิงไหม้ได้

ประเทศออสเตรเลียมีแผนควบคุมการจัดการเหตุการณ์ที่ไม่ปกติ ซึ่งแผนนี้จะมีการปรับปรุงอยู่เสมอ เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขึ้น ทั้งตำรวจ พนักงานดับเพลิง เจ้าหน้าที่กู้ภัยมีความเข้าใจโครงสร้างเพราะใช้แผนควบคุมฉบับเดียวกัน มีข้อกำหนดคุณสมบัติในแต่ละลำดับที่จะต้องปฏิบัติตามแผน (มีผู้ควบคุมเหตุการณ์ ผู้ประสานงาน การวางแผน การข่าวกรอง การให้ข้อมูลต่อสาธารณะ การดำเนินการ การสืบสวนสอบสวน การส่งกำลังบำรุง และการงบประมาณ) ในส่วนเครื่องบินดับเพลิง ในช่วงปี 2009 เครื่อง Erickson Aircrane เป็นเครื่องบินดับเพลิงที่ใหญ่ที่สุดในสมัยนั้น แต่ในปัจจุบัน มีเครื่องบิน 10 Tanker เป็นเครื่องบินที่ใหญ่มาก ประเทศออสเตรเลียมีความลังเลที่จะนำเครื่องบินลำนี้ มาใช้เพราะใช้เวลานานมากในการกลับลำ และต้องลงจอดในสนามบินขนาดใหญ่ และต้องมีอุปกรณ์รองรับการใช้งาน นอกจากนี้ได้ปรับให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีระบบ GPS ระบบติดตาม Tracking ทำให้สามารถระบุพิกัดสถานที่และบินไปถึงที่หมายได้อย่างง่าย (มีเครื่องบินดับเพลิงที่ใช้ประจำการในช่วงฤดูไฟป่าในปี 2015-2016 โดยต้องทำให้เหมาะสมต่อวัตถุประสงค์ของการกู้ภัยแต่ละประเภท) และยังมี การสร้างศูนย์รวมงานบริการด้านดับเพลิงครบวงจรแห่งใหม่ของวิกตอเรีย โดยมีระบบต่าง ๆ เช่น ระบบการบำบัดน้ำขนาดใหญ่ที่เป็นการรีไซเคิลน้ำกลับมาใช้ใหม่ ถือได้ว่าเป็นศูนย์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งขณะนี้เริ่มเปิดใช้ศูนย์แห่งนี้แล้ว สามารถฝึกซ้อมเหตุเพลิงไหม้เสมือนสถานการณ์จริงได้ ไม่ว่าจะเป็นเพลิงไหม้ในอาคาร โรงงาน ถนน ทางรถไฟ อุโมงค์ รวมถึง การปฏิบัติการค้นหาและกู้ภัยช่วยเหลือผู้ประสบภัย

ส่วนประเด็นเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้รถยนต์พลังงานทางเลือก จากสถิติในปัจจุบันมีพาหนะที่ใช้พลังงานทางเลือกมากกว่า 44 ล้านคันทั่วโลก ซึ่งกระทรวงพลังงานของประเทศไทยยืนยันที่จะผลักดันให้มีการใช้รถยนต์พลังงานทางเลือกเพิ่มขึ้น คาดว่าประเทศไทยจะมีการใช้รถพลังงานไฟฟ้าประมาณ 1.2 ล้านคันภายในปี 2036 ซึ่งเป็นความท้าทายอย่างมาก เพราะจะต้องมีสถานีสำหรับชาร์จไฟมากถึง 1,000 แห่ง นอกจากนี้ ผู้ผลิตรถยนต์ BMW ชาวเยอรมัน พิจารณาจะสร้างโรงงานผลิตยานพาหนะที่ใช้แบตเตอรี่ในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การใช้งานพาหนะระบบไฮบริดยังมีความเสี่ยงหลายประการ เช่น

- (1) การเคลื่อนตัวของรถแบบไม่พึงประสงค์ (ไม่สามารถควบคุมได้)
- (2) การเร่งความเร็วมากกว่า 8 ไมล์/ชั่วโมง สำหรับรถยนต์ไฮบริดนั้นเมื่อรถขับเคลื่อนเกินกว่า 8 ไมล์/ชั่วโมง จะใช้ระบบขับเคลื่อนไฟฟ้า มีพื้นผิวที่เป็นไฟฟ้าสถิตย์ ทำให้เกิดปัญหาการลุดใหม่อีกครั้งของแบตเตอรี่ได้
- (3) การเพิ่มสารพิษ แก๊สพิษที่ติดไฟได้ทำให้มีความเสี่ยงอันตรายจากไฟฟ้าช็อต
- (4) อันตรายจากไฟฟ้าดูด
- (5) สารละลายที่เป็นตัวนำไฟฟ้า (Electrolyte) สัมผัสกับผิวหนัง กรณีแบตเตอรี่เสียหายเกิดการรั่วไหล อาจทำให้เกิดการช็อตได้ ถึงแม้แบตเตอรี่เป็นเซลล์แห้ง แต่ในบางชนิดมีของเหลวรั่วไหลออก บางรุ่นจะมีการรั่วไหลของน้ำยาหล่อเย็น ถ้าแบตเตอรี่รั่วจะมีอันตรายจากไฟฟ้าแรงสูง หากสัมผัสกับผิวหนังให้รีบไปพบแพทย์
- (6) ไฟฟ้าจากแบตเตอรี่เกิดการลุดใหม่อีกครั้ง ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีการคิดค้นระบบเบรกที่สามารถสะสมพลังงานทดแทนจากการเบรก กล่าวคือ เมื่อรถเบรกจะไปหมุนมอเตอร์ให้สร้างกำลังไฟขึ้นมาและส่งกลับไปให้แบตเตอรี่ หากรถเสียเพราะความร้อนแล้วมีการลากรถแต่ล้อยังหมุนอยู่เท่ากับว่ามีกำลังผลิตไฟฟ้าเกิดขึ้นมาอีก นอกจากนี้ ยังมีหลายเหตุการณ์ที่ดับไฟไปแล้วแต่แบตเตอรี่ยังมีการลุดใหม่อีกครั้ง ซึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา มีการจัดทำคู่มือผู้ขับขี่เพื่อรับมือกับรถยนต์ที่ใช้แบตเตอรี่เหล่านี้
- (7) กรณีรถยนต์อยู่ในน้ำ เช่น น้ำท่วม ตกเขื่อนหรือทะเลสาบหรือโคลน หรือมีคนติดอยู่ในรถที่จมน้ำ แม้ยานพาหนะถูกออกแบบมาเพื่อไม่ให้เกิดไฟช็อต แต่แบตเตอรี่ไม่ได้กันน้ำ ถ้าเสียหายจะเป็นอันตราย แม้ระบบไฟฟ้าถูกออกแบบให้ปลอดภัยเมื่อจมน้ำ และมีระบบสายดินเพื่อป้องกันอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งหากกรณีรถจมน้ำคนที่อยู่ในรถก็อาจจะเป็นอันตรายได้ และคนที่เข้าไปช่วยก็อาจจะโดนไฟช็อตได้

❖ บทเรียนสำคัญที่ได้รับจากประสบการณ์ในการจัดการอัคคีภัยของประเทศออสเตรเลีย

1. ประเทศออสเตรเลียมีระบบการจัดการอัคคีภัยที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีการจัดทำแผนการบริหารจัดการเหตุการณ์ไม่ปกติ (Incident Management Structure) และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เช่น ผู้อำนวยการดับเพลิง เจ้าหน้าที่ดับเพลิง ตำรวจ ใช้แผนฉบับเดียวกันในการจัดการอัคคีภัยที่เกิดขึ้น ซึ่งแผนดังกล่าวมีการมอบหมายภารกิจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านต่างๆ อย่างชัดเจน ทั้งในเรื่อง การแจ้งเหตุ การอพยพ การช่วยเหลือผู้ประสบภัย เป็นต้น
2. การประสานงานของส่วนราชการ (Interagency Coordination) ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการ จะทำให้การปฏิบัติการดับเพลิงเป็นไปด้วยความรวดเร็วและทันเหตุการณ์ เนื่องจากการเกิดเพลิงไหม้แต่ละครั้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าร่วมกัน ณ ขณะนั้น เช่น กรณีจำเป็นต้องเข้าไปในอาคาร เพื่อตรวจสอบหาผู้ที่ติดอยู่ในอาคาร เป็นต้น

3. อาคารสูงมักมีผู้อาศัยอยู่จำนวนมาก และมักมีการสะสมสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ จำนวนมาก ซึ่งจะกลายเป็นการสะสมเชื้อเพลิง ทำให้เกิดการลุกไหม้และลุกลามได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ อาคารสูงมักพบปัญหาการไม่ทราบจำนวนผู้อยู่อาศัยจริง ซึ่งจะเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการอพยพไปยังพื้นที่ปลอดภัย และการค้นหาผู้ติดอยู่ภายในอาคาร

4. การก่อสร้างอาคารต้องเลือกใช้วัสดุทนไฟและไม่ติดไฟง่าย เนื่องจากบทเรียนที่ได้รับจากเหตุการณ์เพลิงไหม้หลายๆ ครั้ง การลุกลามของไฟส่วนใหญ่เกิดจากวัสดุที่นำมาใช้ติดไฟง่าย ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงได้อย่างดี

5. การฝึกซ้อมการปฏิบัติต่างๆ เช่น การดับเพลิง การอพยพหนีไฟ เป็นต้น เป็นสิ่งสำคัญที่ควรดำเนินการ เนื่องจากเป็นการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ดีที่สุด

6. ประเทศออสเตรเลียมีการนำบทเรียนสำคัญที่ได้รับจากเหตุการณ์สำคัญต่างๆ มาใช้ประโยชน์ เช่น เมื่อได้รับบทเรียนจากเหตุเพลิงไหม้อาคารสูงก็มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายก่อสร้างอาคาร โดยกำหนดให้ทุกอาคารต้องติดตั้ง Sprinkler บริเวณระเบียง เนื่องจากอาคารสูงส่วนใหญ่มักมีการสะสมสิ่งของต่างๆ ไว้บริเวณระเบียง ซึ่งจะกลายเป็นเชื้อเพลิงและเกิดการลุกลามได้ง่ายขึ้น

7. ระบบการแจ้งเหตุที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเข้าถึงง่ายจะช่วยให้ประชาชนสามารถรับมือกับเหตุการณ์เพลิงไหม้หรือสาธารณภัยต่างๆ ได้ล่วงหน้า

8. การออกแบบอาคารหรือการติดตั้งระบบความปลอดภัยด้านอัคคีภัยต่างๆ จะต้องคำนึงถึงกลุ่มบุคคลเปราะบางในสังคมด้วย เช่น กลุ่มผู้พิการ เป็นต้น

❖ ผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ ได้ให้ความสนใจและมีประเด็นข้อซักถาม ดังนี้

1. คุณวรัญชัช โชคชนะ ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้ว่ากรุงเทพมหานคร มีประเด็นคำถามรวม 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเทศออสเตรเลียมีปัญหาด้านไฟไหม้อาคารสูงอย่างไร และสามารถจัดการดับเพลิงได้รวดเร็วมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด (2) ด้านโรงงานอุตสาหกรรมมีการจัดการไฟไหม้โรงงานอุตสาหกรรม ที่มีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร (3) ในประเทศออสเตรเลียมีปัญหาเกี่ยวกับไฟป่ามากน้อยเพียงใด และมีการจัดการดับไฟอย่างไร เพื่อเป็นบทเรียนสำหรับประเทศไทย และ (4) ในประเทศออสเตรเลียมีปัญหาเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุทางถนนหรือไม่และมีการป้องกันอย่างไร

ผู้เชี่ยวชาญจากประเทศออสเตรเลียได้ชี้แจงประเด็นคำถามดังกล่าว ดังนี้

- ออสเตรเลียเป็นประเทศขนาดใหญ่ มีเขตรัฐหลายพื้นที่ มีองค์การบริหารของแต่ละรัฐท้องถิ่น ซึ่งงานบริการดับเพลิงในประเทศออสเตรเลียเป็นของรัฐท้องถิ่น แบ่งการดูแลตามเขตรัฐ เช่น เมลเบิร์น ในรัฐวิกตอเรีย จะมีหน่วยดับเพลิงของเมืองหลวง และมีหน่วยดับเพลิงภูธร ดังนั้น เมื่อออกนอกเขตเมืองหลวงจะอยู่ในความดูแลของหน่วยดับเพลิงภูธร โดยหน่วยงานดับเพลิงของเมืองหลวงจะเป็นการประจำการเต็มเวลาตลอด 24 ชั่วโมง โดยแบ่งออกเป็นกะ แต่ในเขตหน่วยดับเพลิงภูธรเป็นการผสมผสานระหว่างพนักงานประจำกับอาสาสมัคร ซึ่งในระดับภูธรเจ้าหน้าที่ดับเพลิงจะเป็นชาวนาชาวไรที่อาศัยอยู่ใน

พื้นที่นั้น ซึ่งความแตกต่างนี้ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของแต่ละเขตพื้นที่ ในเขตภูธรก็มีอาคารสูงเช่นกัน และขึ้นอยู่กับคำจำกัดความด้วยว่าอาคารสูงนั้น สูงแค่ไหน มีอาคารสูงหลายชั้นที่อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานดับเพลิงอาสาสมัคร ดังนั้นการไปถึงที่เกิดเหตุและกฎจึงแตกต่างกัน โดยทั่วไปน่าจะใช้เวลาประมาณ 7 นาที ในการเข้าถึงที่เกิดเหตุ อาคารสูงในย่านธุรกิจสำคัญๆ แต่ละเขตก็ใช้เวลาไม่เท่ากัน บางกรณีใช้เวลา 12 นาที บางเขตใช้เวลา 20 นาที ไปถึงที่เกิดเหตุ ในทุกปีประเทศออสเตรเลียจะมีการรายงานของแต่ละรัฐเกี่ยวกับการไปถึงที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่

- ในเขตโรงงานอุตสาหกรรม อาจจะใช้เวลามากกว่าย่านธุรกิจสำคัญ ๆ เพราะระดับเพลิงจะต้องเดินทางระยะทางไกลกว่า ในเมืองเมลเบิร์นมีสถานีดับเพลิงมากกว่า 4-5 สถานี ที่ดูแลในย่านธุรกิจสำคัญๆ ดังนั้นการเข้าถึงสถานที่เกิดเหตุจึงเร็วกว่า ถ้าเทียบกับเขตโรงงานอุตสาหกรรม

- ในเรื่องไฟฟ้า ประเทศออสเตรเลียยังคงมีไฟฟ้าเกิดขึ้น ผู้คนเริ่มย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานนอกเมืองเมลเบิร์นมากขึ้น ผู้คนเหล่านี้มีความต้องการจะสร้างอาคารสูง มีการขออนุญาตสร้างอาคารสูงใกล้กับเขตป่า ประเทศออสเตรเลียมีกฎหมายค่อนข้างเข้มงวดในการกำหนดวัสดุที่ใช้ก่อสร้างอาคารในเขตพื้นที่ใกล้ป่า และมีความท้าทายในเรื่องการอพยพผู้ประสบภัยออกจากอาคารสูง หลายอาคารที่ตั้งติดกัน โดยประเทศออสเตรเลียมีความเตรียมพร้อมรับมือต่อสถานการณ์ มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย มีระดับเพลิงใหม่ที่มีระบบการป้องกันการผจญเพลิงในรถ มีเครื่องบินผจญเพลิงที่ใช้ในการดับไฟฟ้า

- ในเรื่องอุบัติเหตุจากรถยนต์ มีหลายแง่มุม อาจมองว่าอุบัติเหตุจากรถยนต์ไม่ใช่เหตุเพลิงไหม้ คือ เมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้วมีคนติดอยู่ข้างใน ต้องมีการช่วยผู้บาดเจ็บออกมา ซึ่งแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ หากอยู่ในเขตเมืองหลวงเจ้าหน้าที่ดับเพลิงจะเป็นผู้ช่วยเหลือ หากอยู่นอกเขตผู้ช่วยเหลือก็จะเป็นหน่วยกู้ภัยฉุกเฉิน ขึ้นอยู่กับว่าเหตุเกิดในเขตใด เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่กู้ภัย หน่วยงานทางการแพทย์มีส่วนช่วยเหลือด้วยกันทั้งหมด ดังนั้น อุบัติเหตุจึงเป็นเรื่องการมีส่วนร่วมของหลาย ๆ หน่วยงานว่าในเหตุการณ์ไม่ปกตินั้น หน่วยงานใดมีหน้าที่ดูแล กำกับ ออกคำสั่ง หรือปฏิบัติการ ส่วนกรณีของเพลิงไหม้นั้น เป็นที่แน่นอนว่าหน่วยงานดับเพลิงเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ และเผชิญกับเหตุเพลิงไหม้ไม่ว่าจะเป็นพนักงานอาสาสมัคร หรือพนักงานประจำ ก็ถือว่าเป็นของหน่วยงานดับเพลิง โดยปกติจะใช้โฟม น้ำ หรือสารเคมีดับไฟ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้บรรจุในหลักสูตรการฝึกนักผจญเพลิง ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่ผ่านมา มีการแจ้งเหตุเพลิงไหม้รถที่ใช้ก๊าซ LPG พอไปดับเพลิงรถยนต์ แต่แบตเตอรี่กับไฟลุกขึ้นมาอีกครั้ง ดังนั้น การฝึกจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะทำให้มีการเตรียมพร้อม ซึ่งหากเปรียบเทียบกับกรณีการนับ 7 วันอันตรายของประเทศไทยนั้น ในประเทศออสเตรเลียจะมีวันที่เรียกว่า "คืน ภายฟอกซ์" คือ คืนวันสิ้นปีที่ผู้คนนิยม จุดพลุ ดอกไม้ไฟ มากมาย แต่ต้องมีใบอนุญาตจึงจะจุดได้ อย่างไรก็ตาม ก็จะมีพวกลักลอบขายพลุ โดยไม่มีใบอนุญาตในบางพื้นที่ ซึ่งวันสิ้นปีจะอยู่ในช่วงกลางฤดูร้อนและมีเหตุเพลิงไหม้ที่เกิดจากการจุดพลุ ส่วนใหญ่เป็นเพลิงไหม้ทุ่งหญ้า กรณีไฟไหม้ป่าจึงมีกฎหมายที่มีอัตราโทษสูงฐานวางเพลิง

2. นายสมชัย สมบัติสุวรรณ จากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีประเด็นคำถามเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากแบตเตอรี่ กรณีแบตเตอรี่ลุกติดขึ้นมาอีกครั้งจะมีวิธีการในการดับไฟที่เกิดขึ้นอย่างไร

ผู้เชี่ยวชาญจากประเทศออสเตรเลียได้ชี้แจงประเด็นคำถามดังกล่าวว่าแบตเตอรี่มีหลายชนิดแตกต่างกัน มีรายงานในข่าวว่ามีเหตุระเบิดจากแบตเตอรี่ หรืออุปกรณ์ที่ใช้แบตเตอรี่ เมื่อไม่กี่วันที่ผ่านมาก็มีข่าวการระเบิดของโทรศัพท์ไอโฟน ที่อยู่ในกระเป๋าเสื้อ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเกี่ยวกับรีโมทรถยนต์ หรืออุปกรณ์ที่ต้องชาร์จไฟ มีการชาร์จแบตเตอรี่รีโมทไว้ข้ามคืนแล้วเกิดไฟลุกไหม้ขึ้น ดังนั้น จึงควรมีการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการออกกฎควบคุมผู้ผลิตหรือผู้นำเข้ารีโมทเพื่อให้เกิดความปลอดภัยมากขึ้น ซึ่งเป็นความท้าทายในภาคการผลิตและควรมีความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น การใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์

3. นายธนะ พรหมดวง ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 1 ปทุมธานี กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีประเด็นคำถามเกี่ยวกับระบบการดับเพลิงภายในอาคารด้วยระบบอัตโนมัติ ซึ่งในประเทศไทยมีการปล่อยสารเคมีเพื่อลดออกซิเจนในอากาศ เพื่อไม่ให้เกิดการติดไฟ ในต่างประเทศเปลี่ยนไปใช้สารเคมีตัวใหม่จะต้องมีการขออนุญาตหรือไม่ NFPA เข้ามาเกี่ยวข้องกับหรือไม่ เพื่อมารับรองมาตรฐานของสารเคมีดังกล่าว ถ้านำมาใช้ในระบบดับเพลิงจะต้องมีการแจ้งหน่วยดับเพลิงหรือไม่ มีกฎหมายในการควบคุมหรือไม่ และหน่วยงานสามารถติดตั้งเองได้หรือไม่

ผู้เชี่ยวชาญจากประเทศออสเตรเลียได้ชี้แจงประเด็นคำถามดังกล่าวว่ายังไม่มีคำตอบในเรื่องนี้โดยตรง ในประเทศออสเตรเลียมีกฎหมายควบคุมอาคารแห่งชาติ ซึ่งอาคารต่าง ๆ แต่ละชนิดจะต้องสร้างให้ตรงตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ว่าจะเป็นการติดตั้งระบบดับเพลิงจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย และบางครั้งมีการติดตั้งระบบป้องกันพิเศษซึ่งเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากบริษัทประกันภัยเรียกร้องให้มีการป้องกันทรัพย์สิน โดยให้ติดตั้งอุปกรณ์พิเศษในตัวอาคารเพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงในสัญญาประกันภัย ซึ่งหากอุปกรณ์พิเศษนี้ทำให้ต้องถอดอุปกรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องดำเนินการให้มีการตรวจสอบอนุญาตอุปกรณ์ชนิดนี้ แต่ถ้าเป็นการติดตั้งควบคู่ไปกับสิ่งที่กฎหมายกำหนด ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าเป็นระบบเชื่อมโยงกับสถานีดับเพลิงโดยตรง เนื่องจากในประเทศออสเตรเลียจะมีระบบ Sprinkler ในตัวอาคารที่ติดต่อกันโดยตรงไปยังสถานีดับเพลิง และระบบดับเพลิงชนิดอื่น ถ้าเป็นการติดตั้งแล้วมีระบบเชื่อมโยงโดยตรงไปยังสถานีดับเพลิงจะต้องยินยอมตามข้อตกลงของสถานีดับเพลิง โดยจะต้องระบุรายละเอียดของระบบดับเพลิง

4. นายสิทธิผล เสงี่ยม จากสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดอุบลราชธานี มีประเด็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาไฟป่าว่าประเทศออสเตรเลียมีปัจจัยความสำเร็จในการจัดการปัญหาไฟป่า หมอกควันอย่างไร

ผู้เชี่ยวชาญจากประเทศออสเตรเลียได้ชี้แจงประเด็นคำถามดังกล่าวว่าในช่วงที่มีความเสี่ยงจากไฟไหม้ป่าสูงมาก จะมีการแนะนำให้ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงหรือผู้ที่มีปัญหาสุขภาพ

หรือปัญหาเกี่ยวกับทางเดินหายใจ ควรจะย้ายที่อยู่ชั่วคราว เพื่อให้ห่างจากพื้นที่เสี่ยงและให้มีการเตรียมพร้อมเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับหลาย ๆ วัน อย่างไรก็ตาม ผู้คนก็ยังต้องการที่จะอยู่บ้าน เพื่อระวังทรัพย์สินของตนเอง ซึ่งเป็นหน้าที่ของ แผนการจัดการเหตุการณ์ไม่ปกติ (incident management) คือ การแจ้งเตือนถึงเรื่องต่าง ๆ เช่น ให้ปิดหน้าต่าง อย่าเปิดเครื่องปรับอากาศเพราะจะได้ไม่สูดเอาควันจากภายนอกเข้าไป หรืออาจจะมีการส่งเฮลิคอปเตอร์เข้าไปเพื่อปกป้องพื้นที่นั้น แต่ถ้ามีความเสี่ยงสูงมาก จะแจ้งให้ผู้คนอพยพออกจากพื้นที่ไปยังที่ที่ปลอดภัย ในประเทศออสเตรเลียมีอุณหภูมิสูงถึง 40 องศาเซลเซียส และความชื้นในอากาศต่ำ ประกอบกับมีลมพัดแรงทำให้ยากที่จะควบคุมได้ นอกจากการเตือนภัยล่วงหน้าก่อนวันเกิดไฟป่าทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ ให้ผู้คนเตรียมพร้อมแล้ว ยังมีเรื่องบุคคลที่เข้าข่ายเป็นผู้ต้องสงสัยในการจุดไฟ ซึ่งเป็นหน้าที่ของตำรวจที่จะเข้าไปยังพื้นที่ และคอยสอดส่อง หรือบางครั้งให้พลเมืองช่วยกันจับตามองเฝ้าระวังคนที่อาจจะวางเพลิงได้ ในบางเขตจะมีป้ายใหญ่ติดไว้พร้อมเบอร์โทรศัพท์ เพื่อให้ประชาชนโทรแจ้งเบาะแสหากพบเหตุการณ์ผิดปกติ

2.4 การปาฐกถาพิเศษ หัวข้อ “บทบาทของกองทัพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย”

โดย พลโท ธีรัฐ อินทรเจริญ รองเสนาธิการทหารบก สรุปได้ว่า กองทัพมีภารกิจหลักในการป้องกันประเทศ เมื่อมีศัตรูเข้ามารุกราน นอกจากนี้ยังมีภารกิจอื่น ๆ ในการพัฒนาประเทศ การช่วยเหลือประชาชน การป้องกันแนวชายแดน การปราบปรามสิ่งผิดกฎหมายและแรงงานต่างด้าว ซึ่งทหารมีศักยภาพสำคัญที่ยึดมั่นเป็นหลักในการดำเนินงาน คือ เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และประชาชน สำหรับงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นภารกิจหลักของกระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัย ส่วนกระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยสนับสนุน

โดยใช้แผนบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงกลาโหม ซึ่งจัดทำขึ้นรองรับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558 เป็นหลักในการปฏิบัติภารกิจ โดยมีการเตรียมพร้อมทั้งด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์ การฝึกปฏิบัติ มีการติดตามสถานการณ์ และมีการแบ่งมอบพื้นที่รับผิดชอบให้แก่ทหารทุกหน่วยทั่วประเทศ ทั้งทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ ทำให้หน่วยทหารทุกหน่วยที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีพื้นที่รับผิดชอบในการช่วยเหลือประชาชนที่ชัดเจน มีการจัดเตรียมกองร้อยบรรเทาสาธารณภัยประมาณ 150 นายต่อ 1 กองร้อย เมื่อมีสาธารณภัยเกิดขึ้นกำลังพลสามารถออกปฏิบัติงานได้ทันที ซึ่งเป็นไปตามบัญชาของนายกรัฐมนตรีว่าเมื่อเกิดสาธารณภัย ทหารจะต้องเข้าไปถึงพื้นที่โดยเร็วที่สุด พร้อมทั้งให้ประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อความเป็นเอกภาพและทันเหตุการณ์

การฝึกปฏิบัติระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเป็นภารกิจในการเตรียมพร้อมที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง หากมีการฝึกซ้อมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอแล้ว จะทำให้การปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงเกิดเอกภาพ เป็นขั้นตอน และไม่สับสน ซึ่งที่ผ่านมากองทัพได้บูรณาการร่วมกับกระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มูลนิธิ และอาสาสมัครดำเนินการฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ณ สนามไทย-ญี่ปุ่นดินแดง

แล้ว 2 ครั้ง ครั้งแรกที่จังหวัดลพบุรี ครั้งที่สองที่กรุงเทพมหานคร โดยจำลองสถานการณ์ในการช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัยในอาคารสูง ส่วนครั้งที่ 3 กำหนดจัดขึ้นที่จังหวัดพังงา โดยจะจำลองสถานการณ์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยสึนามิ ครั้งที่ 4 กำหนดจัดขึ้นที่จังหวัดนครราชสีมา โดยจะจำลองสถานการณ์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากอาคารถล่ม และครั้งที่ 5 กำหนดจัดขึ้นที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยจะจำลองสถานการณ์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากแผ่นดินไหว โดยภายหลังการฝึกซ้อมร่วมกันแล้วควรจัดทำเป็น คู่มือสำหรับการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อนำมาใช้เมื่อเกิดสถานการณ์จริง จะทำให้ทุกหน่วยที่เข้าปฏิบัติงานทราบขั้นตอนในการปฏิบัติร่วมกัน ลดความสับสน และสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งการจัดทำคู่มือนี้สามารถจะประยุกต์ใช้ได้กับเหตุการณ์อื่นๆ ได้เช่นเดียวกัน เช่น กรณีเกิดระเบิด หากหน่วยงานที่เข้าปฏิบัติงานไม่ปฏิบัติตามแผน ไม่มีการกันพื้นที่ มีการถ่ายภาพที่ไม่เหมาะสม มีการเข้าไปทำลายหลักฐาน วัตถุพยานต่างๆ แต่หากมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติไว้ เมื่อเกิดเหตุการณ์ปฏิบัติงานจะเป็นขั้นเป็นตอน มีเอกภาพ ไม่สับสน รวมทั้งสามารถลดความสับสนด้านการข่าวได้ เป็นต้น

นอกจากภารกิจการสนับสนุนงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยภายในประเทศแล้ว กองทัพยังมีการปฏิบัติร่วมกับมิตรประเทศอาเซียน ซึ่งกระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบเสาหลักด้านการเมืองและความมั่นคง โดยมีการจัดประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนเป็นประจำทุกปี มีการเสนอให้หากเกิดภัยพิบัติประเทศสมาชิกสามารถร้องขอรับการสนับสนุนกำลังพลและยุทโธปกรณ์ต่างๆ ได้ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันผ่านการฝึกซ้อมการปฏิบัติในทุกด้าน เช่น ด้านแพทย์ทหารอาเซียน เป็นต้น ในเดือนกันยายน ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพฝึกด้านการแพทย์ทหารอาเซียน ที่จังหวัดชลบุรี ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศมีความเป็นเอกภาพ จึงอยากให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องยึดหลักในการปฏิบัติงาน ดังนี้

- (1) นอกจากการปฏิบัติงานด้วยหน้าที่แล้ว ต้องปฏิบัติงานด้วยหัวใจที่เสียสละด้วย
- (2) การปฏิบัติงานต้องมีการประสานงานระหว่างกันอยู่ตลอดเวลา เพื่อป้องกันการสับสนและปฏิบัติให้เป็นไปตามแผน
- (3) สิ่งสำคัญที่สุด คือ ทุกคนมีหน้าที่ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้เกิดความสำเร็จ

สุดท้ายขอยกพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม 2552 เกี่ยวกับหน้าที่ว่า "ความสุขความสวัสดิของข้าพเจ้าจะเกิดขึ้นได้ ก็ด้วยบ้านเมืองของเรา มีความเจริญมั่นคง เป็นปกติสุข ความเจริญมั่นคงทั้งนั้น จะสัมฤทธิ์ผลเป็นจริงได้ ก็ด้วยทุกคนทุกฝ่าย ในชาติ มุ่งที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เต็มกำลัง ด้วยสติรู้ตัว ด้วยปัญญา รู้คิด และด้วยความสุจริตจริงใจ โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าส่วนอื่น" ดังนั้น จึงขอให้ทุกคนรู้สำนึกในหน้าที่ของตนเองและสิ่งที่เราจะตอบแทนท่านได้ คือ การปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เต็มกำลังความสามารถ และอยากให้ทุกคนช่วยกัน ทำให้บ้านเมืองเราเป็นปกติสุข ร่วมกันทำและเดินไปตาม Road map ที่รัฐบาลกำหนดไว้

2.5 การอภิปราย หัวข้อ "ทิศทางการจัดการอัคคีภัยของประเทศ ภายใต้วาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand)"

มีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิร่วมในการอภิปรายรวม 5 ท่าน ได้แก่ (1) รศ. สิริวัฒน์ ไชยชนะ เลขาธิการ วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2) นายพิชณะ จันทรานุกวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาวิศวกร (3) ร้อยโท ไรโดม สุจริตกุล ผู้แทน National Fire Protection Association (NFPA) ประจำประเทศไทย (4) พันเอก สุพล

จันทร์ฝ่อง ผู้อำนวยการกองบรรเทาสาธารณภัย กรมกิจการพลเรือนทหารบก (5) นายธีรยุทธ ภูมิภักดี ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการดับเพลิง พื้นที่ 1 กรุงเทพมหานคร และดำเนินรายการโดยนายณัฐพงษ์ศุภอำมหิต ผู้ประกาศข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สรุปสาระสำคัญการอภิปรายได้ดังนี้

❖ นายธีรยุทธ ภูมิภักดี ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการดับเพลิง พื้นที่ 1 กรุงเทพมหานคร กล่าวถึง ประสบการณ์จากเหตุการณ์เพลิงไหม้ครั้งสำคัญ 2 เหตุการณ์ ได้แก่ เพลิงไหม้อาคารสูง 10 ชั้น ในซอยนราธิวาส 18 กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2559 ว่าที่เกิดเหตุมีลักษณะของอาคารเป็นบ้านพักอาศัยแบบคอนโดมิเนียมอยู่กันเป็นชั้นๆ เจ้าหน้าที่ใช้เวลา 6 นาทีในการเดินทางไปถึงที่เกิดเหตุ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งเหตุหลังจากเกิดเพลิงไหม้ผ่านไปแล้ว 20 นาที เมื่อเจ้าหน้าที่ไปถึงที่เกิดเหตุพบว่าไฟได้ลุกลามจากชั้นที่ 3 ไปยังชั้นต่างๆ และมีควันลอยขึ้นด้านบนจำนวนมาก อาคารดังกล่าวก่อสร้างก่อนพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2535 มีผลบังคับใช้จากการตรวจสอบพบว่าการก่อสร้างอาคารผิดหลักวิศวกรรมศาสตร์ ทำให้การติดไฟเป็นไปด้วยความรวดเร็ว พื้นบ้าน มีการบุด้วยไม้ปาเก้ ทาด้วยยูริเทนทั้งหลัง และอาคารดังกล่าวใช้สำหรับการพักอาศัยมาเป็นเวลานานจึงมีการสะสมสิ่งของ เครื่องใช้ต่างๆ จำนวนมาก จึงกลายเป็นเชื้อเพลิงได้เป็นอย่างดี

สำหรับเหตุการณ์เพลิงไหม้อาคารเอ ธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานใหญ่รัชโยธิน เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2559 เจ้าหน้าที่ใช้เวลา 10 นาทีในการเดินทางไปถึงที่เกิดเหตุ แต่เมื่อถึงที่เกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดับเพลิงได้ทันที เนื่องจากเพลิงไหม้เกิดบริเวณชั้น 10 ซึ่งอยู่ห่างจากพื้นดินมาก ลิฟต์ดับเพลิงใช้งานไม่ได้ เจ้าหน้าที่ต้องเดินเท้าขึ้นไปยังห้องเกิดเหตุ และเมื่อไปถึงห้องเกิดเหตุเจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้าภายในได้ เนื่องจากระบบความปลอดภัยของอาคารเป็นกระจกนิรภัย ระบบรักษาความปลอดภัยต้องให้การสแกนนิ้วเพื่อให้ประตูเปิด เมื่อกระแสไฟฟ้าถูกตัด เครื่องปั่นไฟสำรองจ่ายไฟฟ้าใช้ไม่ได้ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ดูแลอาคารหนีลงมาด้านล่าง ทำให้เจ้าหน้าที่เสียเวลาในการใช้ขวานดับเพลิงทุบทำลาย นอกจากนี้ ยังพบว่าห้องที่เกิดเหตุมีระบบดับเพลิง 2 ระบบ คือ ระบบออกซิเจนและระบบสปริงเกอร์ อยู่ในห้องเดียวกัน และกระจกที่ล้อมรอบอาคารทำให้ควันไฟไม่สามารถระบายออกมาด้านนอกได้ กลุ่มควันที่ลอยขึ้นด้านบนไปกระทบเพดานและก่ดต่ำลงมาจนถึงชั้นใต้ดินเปรียบกับแก๊วน้ำที่ครอบตึกไว้ และจากการตรวจสอบพื้นที่ที่เกิดเหตุพบว่ามี การปรับปรุงพื้นที่ใหม่ ทางเข้าออกซับซ้อน เป็นอุปสรรคต่อการดับเพลิงของเจ้าหน้าที่

นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึงเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาคาร โดยเฉพาะอาคารขนาดใหญ่จะมีการฝึกซ้อมอพยพหนีไฟและมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอยู่แล้ว แต่การฝึกซ้อมกับสถานการณ์จริงมีความแตกต่างกัน เช่น อาคารธนาคารไทยพาณิชย์เกิดเหตุการณ์ในเวลากลางคืน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เจ้าหน้าที่มักมีความหงุดหงิด และจากการเกิดเพลิงไหม้หลายๆ ครั้ง ผู้ดูแลอาคารหรือผู้ประสบเหตุจะแจ้งเหตุล่าช้า แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งเหตุต้องใช้เวลาในการเดินทางและเตรียมอุปกรณ์ดับเพลิงต่างๆ หากต้องเผชิญเหตุเพลิงไหม้ ต้องรีบทำการดับเพลิงและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ดับเพลิงทราบโดยเร็วอีกทางหนึ่งด้วย สำหรับอาคารสูงหากมีการติดตั้งระบบดับเพลิงถูกต้อง ครบถ้วนตามกฎหมาย อาคารจะมีความปลอดภัย หากเกิดเพลิงไหม้และระบบดับเพลิงอัตโนมัติทำงานได้ดีโอกาสที่ไฟจะลุกลามไปยังห้องอื่นค่อนข้างน้อย และใช้เวลาเพียงเล็กน้อยก็สามารถดับไฟได้

เพลิงไหม้โรงภาพยนตร์เมเจอร์
ซีนีเพล็กซ์ ปิ่นเกล้า กทม.

❖ รศ. สิริวัฒน์ ไชยชนะ เลขาธิการ วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าวถึง ประสบการณ์จากเหตุการณ์เพลิงไหม้ครั้งสำคัญ อาทิ เหตุการณ์เพลิงไหม้อาคารสูง 10 ชั้น ในซอยนราธิวาส 18 กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2559 ว่าอาคารที่เกิดเหตุมีโครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก มีความคงทน แต่สาเหตุที่ทำให้เกิดการลุกลามอย่างรวดเร็ว เนื่องจากพื้นบ้านมีการตกแต่งด้วยไม้ ทายูริเทนทั้งหลัง และเป็นอาคารที่มีการก่อสร้างมานานก่อนพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2535 มีผลบังคับใช้ รวมถึงอาคารดังกล่าวมีการตกแต่งและปรับปรุงหลายครั้ง โครงสร้างส่วนใหญ่ได้รับความเสียหายน้อย แต่เกิดความเสียหายเกี่ยวกับสิ่งของ เครื่องใช้ภายในบ้านเป็นจำนวนมาก

หากเปรียบเทียบกับเหตุการณ์เพลิงไหม้โรงงานตุ๊กตาเคเดอร์ จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2536 โครงสร้างอาคารโรงงานก่อสร้างด้วยเหล็ก ไม่ทนความร้อน ภายหลังจากเกิดเพลิงไหม้โครงสร้างอาคาร จึงพังทลายลงมาทั้งหมด ซึ่งแตกต่างกับเหตุการณ์เพลิงไหม้อาคารสูง 10 ชั้น ในซอยนราธิวาส 18 โครงสร้างที่เป็นคอนกรีตเสริมเหล็กจะมีความมั่นคงแข็งแรงกว่าไม่พังทลาย แต่ความเสียหายส่วนใหญ่เกิดจากเชื้อเพลิงภายในบ้าน สำหรับเหตุการณ์เพลิงไหม้โรงภาพยนตร์เมเจอร์ ซีเนเพล็กซ์ ปิ่นเกล้า มีการต่อเติมจากอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ชั้นที่ 3 มีโครงสร้างเป็นหลังคา เมื่อเกิดเพลิงไหม้โครงสร้างส่วนใหญ่ยังมีความแข็งแรงมีเพียงโครงสร้างหลังคาที่เป็นเหล็ก ซึ่งไม่ทนไฟยุบตัวลง และมีเบาะที่นั่งในโรงภาพยนตร์พรมปูพื้น และผนังของห้อง ซึ่งเป็นวัสดุกันเสียง เป็นเชื้อเพลิงสำคัญที่ทำให้เกิดการลุกลามอย่างรวดเร็ว

ดังนั้น การที่จะจัดการอัคคีภัยให้มีประสิทธิภาพ คือ จะต้องทำให้ไม่มีเพลิงไหม้เกิดขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ จึงต้องป้องกันไม่ให้เกิดเพลิงไหม้หรือทำให้โอกาสการเกิดเพลิงไหม้ให้น้อยที่สุด โดยเริ่มจาก

- (1) การออกแบบอาคารต้องเลือกโครงสร้างอาคารที่เป็นวัสดุทนไฟ ซึ่งจากบทเรียนในเหตุการณ์เพลิงไหม้หลายๆ ครั้ง พบว่า โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กจะทนไฟมากกว่าโครงสร้างที่เป็นเหล็ก
- (2) การเลือกวัสดุทางสถาปัตยกรรมหรือวัสดุตกแต่ง ควรเลือกวัสดุที่มีการลุกติดไฟได้ยาก
- (3) เจ้าของอาคารควรมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อในการที่รักษาชีวิตของผู้ใช้อาคารและทรัพย์สินของตน โดยการก่อสร้างอาคารให้ถูกต้องและติดตั้งระบบป้องกันอัคคีภัยของอาคารให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด
- (4) ตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ความปลอดภัยต่างๆ อย่างสม่ำเสมอตามที่กฎหมายกำหนด
- (5) ชักซ้อมการปฏิบัติการดับเพลิง และการอพยพคนในกรณีต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เช่น กรณีเกิดเพลิงไหม้ในเวลากลางวันและในเวลากลางคืน เป็นต้น

❖ พันเอก สุพล จันทรษ์่อง ผู้อำนวยการกองบรรเทาสาธารณภัย กรมกิจการพลเรือนทหารบก กล่าวถึง มุมมองของศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพบกเกี่ยวกับสาธารณภัยต่างๆ โดยเฉพาะการเกิดอัคคีภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร กองทัพบกมีการดำเนินการเพื่อสนับสนุนงานด้านสาธารณภัย คือ การวางแผนการดำเนินงานให้เป็นระบบ เพื่อให้การจัดการเป็นไปด้วยความรวดเร็วและลดการสูญเสียชีวิตให้น้อยที่สุด สิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการ คือ เจ้าของอาคารต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการอาคาร โดยจัดการฝึกซ้อมการอพยพหนีไฟเป็นประจำ สำหรับในค่ายทหารทุกอาคาร จะมีเครื่องมือดับเพลิงติดตั้งอยู่ประจำทุกอาคาร มีการฝึกอพยพหนีไฟทุกเดือน และมีการรายงานผลการฝึกต่อผู้บังคับบัญชาทุกเดือน ซึ่งจากประสบการณ์ในเหตุการณ์มหาอุทกภัย เมื่อปี 2554 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตแห่งหนึ่งได้มีการอพยพประชาชนมายังพื้นที่ที่มีน้ำท่วม แล้วมีการสอบถามไปยังหน่วยทหารว่าจะให้ดำเนินการอย่างไรกับประชาชนที่ได้อพยพมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานไม่มีการวางแผนไว้ก่อนล่วงหน้า และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าเท่านั้น

ปัญหาสำคัญของประเทศไทยในการจัดการสาธารณภัย คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องยังขาดวินัย ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และขาดการตรวจสอบระบบความปลอดภัยต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น เพื่อให้การยกระดับมาตรฐานการจัดการอัคคีภัยของประเทศเป็นรูปธรรมมากขึ้น ต้องเน้นการสร้างจิตสำนึกโดยการสร้างวินัยให้เกิดขึ้น หากเกิดอัคคีภัยขึ้นสิ่งสำคัญอันดับแรกเจ้าของอาคารหรือผู้ดูแลอาคารจะต้องบริหารจัดการอัคคีภัยที่เกิดขึ้นให้ได้ ก่อนที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มูลนิธิอาสาสมัครต่างๆ จะเข้ามาช่วยเหลือ โดยจะต้องมีการวางแผนให้เป็นระบบ เช่น กองทัพมีการวางระบบในการที่จะเข้าไปช่วยเหลือผู้ประสบภัย ก่อนที่จะส่งกำลังพลลงไปในพื้นที่เกิดเหตุ จะต้องส่งทีมประเมินภัยพิบัติเข้าไปในพื้นที่ก่อน เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและนำมาใช้ในการส่งกำลังพลออกปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และทันสถานการณ์ เช่นเดียวกับกรณีเกิดอัคคีภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานครเจ้าของอาคารจะต้องวางระบบหรือแนวทางปฏิบัติต่างๆ ไว้ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ และเมื่อเกิดเหตุจะต้องทราบข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด เพื่อให้ข้อมูลแก่ทีมจากหน่วยงานภายนอกที่จะเข้าไปช่วยเหลือได้ทัน่วงที

❖ นายพิชณะ จันทรานวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาวิศวกร กล่าวถึง บทเรียนจาก

เพลิงไหม้อาคารหอพักนักเรียน
โรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยา จังหวัดเชียงราย

เหตุการณ์เพลิงไหม้ครั้งสำคัญ เช่น กรณีเพลิงไหม้อาคารไทยพาณิชย์ โครงสร้างอาคารได้รับความเสียหายไม่มาก แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นมีสาเหตุจากการใช้น้ำปริมาณมากในการดับเพลิง ซึ่งต้องมีการทบทวนถึงความเหมาะสมของการใช้น้ำดับเพลิงในห้องที่มีความปลอดภัยสูง การออกแบบอาคารวิศวกรจะต้องคำนึงถึงการระบายน้ำจากการดับเพลิงด้วย กรณีเพลิงไหม้อาคารหอพักนักเรียน โรงเรียนพิทักษ์เกียรติ

วิทยา อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย จากคำบอกเล่าของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และเจ้าหน้าที่ดับเพลิงที่เข้าไปช่วยเหลือ เนื่องจากเหตุเกิดในเวลากลางคืน นักเรียนส่วนใหญ่กำลังอยู่ในช่วงหลับสนิท ไม่มีสัญญาณเตือนเมื่อเกิดเพลิงไหม้ และครูผู้ดูแลนักเรียนพบเหตุล่าช้า จนทำให้มีนักเรียนเสียชีวิตเกือบ 20 คน ซึ่งได้เคยเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้แล้วในการจัดทำแผนพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติในยุทธศาสตร์ที่ 1 กำหนดให้มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงอันตรายจากอัคคีภัยภายในบ้านเรือนของตนเอง โดยให้ติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับควันในที่อยู่อาศัย ได้แก่ บ้านเรือน ชุมชน ทาวน์เฮ้าส์ อาคารพาณิชย์ หอพัก โรงแรม อาคารพักอาศัยรวมแบบต่างๆ เป็นต้น ซึ่งการติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับควันดังกล่าวจะช่วยเหลือการเกิดเพลิงไหม้ได้มากขึ้น จากการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาใช้เวลาประมาณ 10 ปี ในการรณรงค์ให้ประชาชนติดตั้งเครื่องตรวจจับควัน ปัจจุบันบ้านเรือนในสหรัฐอเมริกามีการติดตั้งเครื่องตรวจจับควันสูงถึง 97 เปอร์เซ็นต์ และทำให้สถิติการเกิดเพลิงไหม้ในบ้านเรือนลดลง ปัจจุบันสภาวิศวกรได้ดำเนินโครงการวิศวกรอาสา โดยจะบูรณาการร่วมกับผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จังหวัด อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการเดินเข้าไปเคาะประตูบ้านรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ ทำการตรวจสอบระบบไฟฟ้า ปลั๊กไฟของบ้านให้มีความปลอดภัย รวมทั้งให้ติดตั้งเครื่องตรวจจับควันเพื่อลดโอกาสการเกิดเพลิงไหม้ในบ้านเรือนประชาชน นอกจากนี้ ยังมีโครงการเดินรณรงค์จากกรุงเทพมหานครไปยังอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ระยะทาง 750 กิโลเมตร ซึ่งระหว่างทางจะร่วมกับผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและวิศวกรจากสภาวิศวกรให้คำแนะนำแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเมื่อเกิดอัคคีภัย และสนับสนุนให้มีการติดตั้งเครื่องตรวจจับควัน (Smoke Detector) ด้วย

สำหรับข้อเสนอแนะในการจัดการจัดอัคคีภัยให้มีประสิทธิภาพนั้น มีความเห็นว่าหากทุกภาคส่วนปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดเชื่อว่าจะทำให้เกิดความปลอดภัยเพียงพอ แต่หัวใจสำคัญคือ การใช้อาคารจำเป็นต้องมีการดูแลรักษา ซ่อมบำรุงระบบความปลอดภัยต่างๆ ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ รวมทั้ง ต้องให้ความสำคัญกับการสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยจากอัคคีภัยให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วน โดยดำเนินการ ดังนี้

- (1) มุ่งส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยให้เกิดขึ้นในเด็ก ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นต้นไป โดยการเพิ่มองค์ความรู้เรื่องอัคคีภัยในตำราเรียนทุกระดับ
- (2) เสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้เรื่องความปลอดภัยในบ้านเรือนเป็นวาระแห่งชาติ หรือเป็นนโยบายหลัก เนื่องจากการเกิดเพลิงไหม้ส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นในบ้านเรือนที่อยู่อาศัย
- (3) แนะนำให้ประชาชนรู้จักวิธีการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเมื่อต้องเผชิญกับเพลิงไหม้
- (4) รณรงค์ให้มีการติดตั้งเครื่องตรวจจับควัน (Smoke Detector) ทุกครัวเรือน

❖ **ร้อยโท วโรดม สุจริตกุล ผู้แทน National Fire Protection Association (NFPA) ประจำประเทศไทย** กล่าวถึง มุมมองต่อเหตุการณ์เพลิงไหม้ครั้งสำคัญ โดย NFPA ได้เริ่มเข้ามาช่วยเหลือ

สถานีฝึกดับเพลิงอาคารสูง
ของโรงเรียนการดับเพลิง ประเทศออสเตรเลีย

งานด้านการจัดการอัคคีภัยครั้งแรกในการสำรวจเพลิงไหม้โรงแรมรอยัล จอมเทียน พัทยา จังหวัดชลบุรี เมื่อปี 2540 ซึ่งมีข้อสงสัยเกิดขึ้นว่าเหตุใดอาคารที่ก่อสร้างถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด แต่เมื่อเกิดเพลิงไหม้ถึงมีความเสียหายทั้งหมด ผู้เสียชีวิต 91 ราย และพบว่าประเทศไทยยังขาดกฎหมายเกี่ยวกับการตรวจสอบอาคาร ในอดีตเมื่อก่อสร้างอาคารเสร็จเรียบร้อยและมีการใช้อาคารจะไม่มีกฎหมายบังคับ

เกี่ยวกับการตรวจสอบ NFPA จึงเสนอให้มีการออกกฎหมายตรวจสอบอาคารขึ้นและมีผลบังคับใช้

ในปี 2548 อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันกระบวนการตรวจสอบอาคารตามที่กฎหมายกำหนดยังไม่สามารถดำเนินการได้ครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้น สิ่งสำคัญที่จะช่วยลดการเกิดเพลิงไหม้ได้ภาครัฐต้องเร่งรัดกระบวนการตรวจสอบอาคารให้สมบูรณ์ เพราะระบบความปลอดภัยด้านอัคคีภัย โดยเฉพาะอาคารสูง หากระบบความปลอดภัยได้รับการตรวจสอบและสภาพการใช้งานสมบูรณ์ เช่น ระบบ Sprinkler สามารถดับไฟได้ภายใน 5 นาที ถือได้ว่าเป็นฮีโร่ของการดับเพลิงที่มีประสิทธิภาพสูง

เพื่อให้การจัดการอัคคีภัยของประเทศมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงเสนอมาตรการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้

- (1) กฎหมายควบคุมอาคารควรอ้างอิงมาตรการหรือมาตรฐานจากองค์กรที่เชื่อถือได้ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้ง่ายต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) กระบวนการร่างหรือแก้ไขกฎหมาย ควรประกอบด้วย กรรมการที่มาจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและมีสัดส่วนที่เหมาะสมร่วมดำเนินการ เพื่อมองปัญหาจากรอบด้านและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์
- (3) ปรับปรุงกระบวนการควบคุมการออกแบบและก่อสร้างให้อาคารถูกต้องตามกฎหมายและมาตรฐาน
- (4) สำหรับอาคารเก่าหรืออาคารที่ยังมีความบกพร่อง ควรให้ภาครัฐร่วมมือกับสภาวิศวกร สถาปนิก และสมาคมผู้ตรวจสอบและบริหารความปลอดภัยอาคาร เข้าตรวจสอบและให้คำแนะนำกับเจ้าของอาคาร เพื่อเร่งดำเนินการปรับปรุงอาคารให้ถูกต้องตามกฎหมายและมาตรฐานความปลอดภัย
- (5) สนับสนุน ส่งเสริม เร่งรัด และปฏิบัติตามขั้นตอนทางกฎหมายให้อาคารบำรุงรักษาระบบป้องกันอัคคีภัยให้ถูกต้องและตรวจสอบอาคารประจำปี
- (6) จัดทำโครงการสนับสนุนส่งเสริมการปรับแก้ไขอาคารให้ถูกกฎหมายและมาตรฐานความปลอดภัย ภูมิใจโดยการลดภาษีโรงเรือน ลดเบี้ยประกัน จัดตั้งกองทุนดอกเบี้ยต่ำลดภาษีนำเข้าอุปกรณ์ความปลอดภัย
- (7) จัดให้มีวิทยาลัยดับเพลิงและกู้ภัยที่มีการจำลองสถานการณ์อัคคีภัยที่สำคัญหรือมีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง โดยเปิดอบรมให้สำหรับเจ้าหน้าที่ภาครัฐและอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (8) ปรับปรุงหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม ให้บุคลากรทางการศึกษานำไปสอนนักเรียน โดยเน้นภาคปฏิบัติให้นักเรียนสามารถนำไปใช้เมื่อเกิดอัคคีภัยได้อย่างปลอดภัย
- (9) เรียนรู้และพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยไทยให้เทียบเท่าสากล

❖ บทเรียนรู้ (Lesson Learnt) สำคัญจากเหตุการณ์เพลิงไหม้ครั้งสำคัญ

การอภิปรายในหัวข้อ "ทิศทางการจัดการอัคคีภัยของประเทศ ภายใต้วาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand)" ได้มีการถอดบทเรียนที่ได้รับจากเหตุเพลิงไหม้ครั้งสำคัญ เช่น เหตุเพลิงไหม้อาคารสูง 10 ชั้น ในซอยนราธิวาส 18 กรุงเทพมหานคร เหตุเพลิงไหม้อาคารธนาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานใหญ่รัชโยธิน เหตุเพลิงไหม้อาคารหอพักนักเรียน โรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยา จังหวัดเชียงราย เหตุเพลิงไหม้โรงพยาบาลนอร์เมเจอร์ ซีเนเพล็กซ์ ปิ่นเกล้า กรุงเทพมหานคร เป็นต้น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการอัคคีภัยให้เป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสามารถสรุปบทเรียนรู้ (Lesson Learnt) สำคัญที่ได้รับที่จะสามารถนำไปใช้เพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการอัคคีภัยของประเทศได้ดังนี้

1. อาคารเก่าที่ก่อสร้างก่อนพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2535 มีผลบังคับใช้เมื่อเกิดเพลิงไหม้อาคารส่วนใหญ่มักได้รับความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก เนื่องจากการก่อสร้างไม่เป็นไปตามหลักวิศวกรรม ไม่มีการติดตั้งระบบความปลอดภัยด้านอัคคีภัย เป็นต้น
2. อาคารที่ทำการก่อสร้าง มีการติดตั้งระบบความปลอดภัยด้านอัคคีภัย มีกระบวนการตรวจสอบอาคารครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งมีการบำรุงรักษาระบบความปลอดภัยต่างๆ ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอจะสามารถลดความสูญเสียได้ เนื่องจากระบบความปลอดภัยด้านอัคคีภัย เช่น ระบบ Sprinkler สามารถดับไฟได้เองภายใน 5 นาที ซึ่งถือว่าเป็นระบบการดับเพลิงอัตโนมัติที่มีประสิทธิภาพสูง เป็นต้น
3. การเลือกใช้โครงสร้างอาคารโดยคำนึงถึงความประหยัดมากกว่าความมั่นคงแข็งแรง เมื่อเกิดเพลิงไหม้มักจะเกิดความสูญเสียมากกว่าเลือกใช้โครงสร้างอาคารที่คำนึงถึงความมั่นคงแข็งแรง แต่ต้องลงทุนมากกว่า เช่น โครงสร้างอาคารแบบเหล็กจะใช้เงินลงทุนน้อยกว่าโครงสร้างอาคารแบบคอนกรีตเสริมเหล็ก แต่เมื่อเกิดเพลิงไหม้โครงสร้างของอาคารมักได้รับความเสียหายมากกว่า เป็นต้น
4. การเลือกใช้วัสดุตกแต่งอาคาร บ้านพักอาศัย / วัสดุทางสถาปัตยกรรมที่คำนึงถึงความสวยงามมากกว่าความทนไฟ เช่น การปูไม้ปาเก้ การบุผนังป้องกันเสียง เป็นต้น รวมถึงการสะสมสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ภายในบ้าน เช่น เครื่องนุ่งห่ม อุปกรณ์ไฟฟ้า เฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น เมื่อเกิดเพลิงไหม้มักจะกลายเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีที่ทำให้เพลิงไหม้ลุกลามเร็วมากยิ่งขึ้น
5. การแจ้งเหตุเพลิงไหม้ล่าช้าจะเป็นการเพิ่มโอกาสที่จะสร้างความสูญเสียเพิ่มมากขึ้น เพราะหากเพลิงไหม้เกิดการลุกลามและผู้ทำการดับเพลิงขั้นต้นไม่สามารถควบคุมเพลิงได้ เมื่อเจ้าหน้าที่ไปถึงที่เกิดเหตุส่วนใหญ่ไฟจะลุกลามรุนแรงยากต่อการควบคุมแล้ว ดังนั้น จึงควรทำการดับเพลิงควบคู่กับการแจ้งเหตุเพลิงไหม้โดยเร็ว

6. การวางแผนการดำเนินงานที่เป็นระบบไว้ก่อนล่วงหน้าก่อนเกิดเหตุ จะทำให้การจัดการอัคคีภัยหรือสาธารณภัยต่างๆ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ ไม่สับสน และสามารถลดความสูญเสียให้มีน้อยที่สุดได้

7. การฝึกซ้อมอพยพหนีไฟหรือการฝึกปฏิบัติดับเพลิงของเจ้าหน้าที่ ควรกำหนดให้มีการฝึกซ้อมในหลากหลายสถานการณ์ เนื่องจาก การฝึกซ้อมมักแตกต่างกับสถานการณ์จริง เช่น การฝึกซ้อมจะดำเนินการในช่วงเวลากลางวัน แต่การเกิดเพลิงไหม้มักเกิดในช่วงเวลากลางคืน ทั้งนี้ ควรทำการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้มีความพร้อมเผชิญกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

8. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงอันตรายของอัคคีภัยภายในบ้านเรือนของตนเอง เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้ เนื่องจากเพลิงไหม้ส่วนใหญ่มักเกิดในบ้านเรือนที่อาศัย หรืออาคารที่พักอาศัยรวมต่างๆ เช่น ทาวน์เฮ้าส์ ตึกแถว เป็นต้น

9. การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนติดตั้งอุปกรณ์แจ้งเตือนภัยในบ้านพักอาศัยของตนเอง เช่น เครื่องตรวจจับควัน (Smoke detector) เป็นต้น จะสามารถลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้ ดังจะเห็นได้จากเหตุการณ์เพลิงไหม้อาคารหอพักนักเรียนโรงเรียนพิทักษ์เกียรติวิทยา อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เชื่อว่าหากหอพักนักเรียนมีการติดตั้ง Smoke detector จะช่วยให้นักเรียนที่กำลังหลับตื่นขึ้นและหนีเอาตัวรอดได้

3 ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการอัคคีภัยของประเทศ

เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานการจัดการอัคคีภัยของประเทศ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในฐานะหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ จึงได้ประมวลข้อมูล ข้อเสนอ และข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการอัคคีภัยจากต่างประเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ตามแนวทางพระราชบัญญัติ นำมาวิเคราะห์ จัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการอัคคีภัยของประเทศ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านกฎหมายและความปลอดภัยของอาคาร

- ปรับปรุงกระบวนการควบคุมมาตรฐานการออกแบบและก่อสร้างอาคารต่างๆ ให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด โดยควรอ้างอิงมาตรฐานความปลอดภัยจากองค์กรที่เชื่อถือได้ ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นการพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยของประเทศไทยให้เทียบเท่าระดับสากล และต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มในสังคม เช่น กลุ่มผู้พิการ ผู้ป่วยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เป็นต้น

- เเร่งรัดให้เจ้าของอาคารเก่าหรืออาคารที่ยังพบความบกพร่องดำเนินการแก้ไข/ปรับปรุงอาคารให้ได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดโดยเร็ว โดยให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องบูรณาการความร่วมมือกับสภาวิศวกร สภาสถาปนิก วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์และสมาคมผู้ตรวจสอบและบริหารความปลอดภัยอาคารเข้าตรวจสอบและให้คำแนะนำแก่เจ้าของอาคาร เพื่อเร่งดำเนินการปรับปรุงอาคารให้ถูกต้องตามกฎหมายและมาตรฐานความปลอดภัยด้านอัคคีภัย

- ส่งเสริมและสนับสนุน เพื่อสร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบแก่เจ้าของอาคารในการรักษาชีวิตของผู้ใช้อาคารและทรัพย์สินของตน ด้วยการเลือกแบบอาคารที่มีโครงสร้างเป็นวัสดุทนไฟ เลือกวัสดุทางสถาปัตยกรรมหรือวัสดุตกแต่งที่ไม่ติดไฟง่าย มีการติดตั้งระบบความปลอดภัยครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด โดยการจูงใจด้วยการลดภาษีโรงเรือน ลดเบี้ยประกันภัย หรือลดภาษีนำเข้าอุปกรณ์ความปลอดภัยด้านอัคคีภัย

2. ด้านการลดความเสี่ยงและป้องกันอัคคีภัย

- ผลักดันให้มีการจัดตั้งสถาบันด้านการดับเพลิงและกู้ภัยที่มีการจำลองสถานการณ์การเกิดอัคคีภัยและสาธารณภัยในรูปแบบต่างๆ ที่หลากหลาย ทำหน้าที่สร้างความรู้ ความเข้าใจ ฝึกอบรมทักษะการดับเพลิง การกู้ภัย และบรรเทาสาธารณภัย เพื่อสร้างบุคลากรด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน

- เสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดให้เรื่องความปลอดภัยจากอัคคีภัยในบ้านเรือนที่อยู่อาศัยเป็นนโยบายหลักหรือเป็นวาระแห่งชาติ

- ให้มีการพัฒนาระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ให้มีประสิทธิภาพผ่านช่องทางการสื่อสารที่เชื่อมโยงกับประชาชนได้ง่ายและรวดเร็ว เช่น ทางโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต แอปพลิเคชันในสมาร์ตโฟน วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องข่ายสังคมออนไลน์ เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนมีการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงที

- ให้มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในรูปแบบ “ประชารัฐ” เพื่อร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหาคอัคคีภัยร่วมกัน ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ และหลังการเกิดเหตุให้เป็นระบบและเป็นเอกภาพ รวมทั้งให้ร่วมกันจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure :SOP) และนำคู่มือดังกล่าวไปใช้ เมื่อเกิดสถานการณ์จริง

- ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจัดการฝึกการป้องกันและบรรเทาอัคคีภัยเป็นประจำสม่ำเสมออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และกำหนดสถานการณ์ฝึกซ้อมที่หลากหลาย ทั้งในช่วงเวลากลางวัน และในช่วงเวลากลางคืน โดยเฉพาะอาคารสูง อาคารขนาดใหญ่พิเศษ นิคมอุตสาหกรรม อาคารชุมนุมคน โรงมหรสพ ฯลฯ เจ้าของอาคารจะต้องดูแลและบริหารจัดการการใช้อาคารให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

3. ด้านการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย (Safety Culture) ด้านอัคคีภัย

- ปรับปรุงหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม โดยมุ่งเน้นการเพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัยในตำราเรียนทุกระดับ และเน้นภาคปฏิบัติให้สามารถนำไปใช้ได้จริงเมื่อเกิดอัคคีภัย
- ส่งเสริม สนับสนุน และรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงอันตรายของอัคคีภัยภายในบ้านเรือนที่พักอาศัยของตนเอง เช่น แนะนำให้รู้จักวิธีการปฏิบัติอย่างถูกต้องเมื่อต้องเผชิญกับเพลิงไหม้ให้มีการติดตั้งเครื่องตรวจจับควัน (Smoke detector) ในบ้าน ให้มีการตรวจสอบสภาพของปลั๊กไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้าน เพื่อป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร เป็นต้น

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
“สานพลังประชารัฐ สู้ประเทศไทยปลอดภัย” ในหัวข้อ Fire safety for all, 2016
วันพฤหัสบดีที่ 11 สิงหาคม 2559

พลตำรวจโท ธีรพิชัย สนิทวงศ์ ณ อยุธยา
ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงมหาดไทย ประธานในพิธีเปิด พร้อมแขกผู้มีเกียรติเยี่ยมชม
นิทรรศการ

ประธานในพิธีเปิดให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชน

พิธีเปิดการสัมมนา

นายชยพล ธิติศักดิ์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
ให้เกียรติกล่าวรายงานต่อประธานในพิธีเปิด

ประธานในพิธีกล่าวเปิดการสัมมนา
และมอบนโยบายทิศทางการขับเคลื่อน
วาระประเทศไทยปลอดภัย

ผู้เข้าร่วมสัมมนาฯ

การบรรยายพิเศษโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการอัคคีภัยจากประเทศออสเตรเลีย
MR. Rob Llewellyn ประธานสมาพันธ์สมาคมอัคคีภัยนานาชาติประจำภูมิภาคเอเชีย

การปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “บทบาทของกองทัพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย”
โดย พลโท ธีรยุทธ อินทรเจริญ รองเสนาธิการทหารบก

การอภิปราย หัวข้อ “ทิศทางการจัดการอัคคีภัยของประเทศ
ภายใต้วาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand)”

การอภิปรายดังกล่าวมีผู้ทรงคุณวุฒิร่วมการอภิปราย 5 ท่าน ประกอบด้วย รศ. สิริวัฒน์ ไชยชนะ เลขาธิการ วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ , นายพิชณะ จันทรา นุวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาวิศวกร , ร้อยโท วโรดม สุจริตกุล ผู้แทน National Fire Protection Association (NFPA) ประจำประเทศไทย, นายธีรยุทธ ภูมิภักดิ์ ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการดับเพลิง 1 กรุงเทพมหานคร และพันเอก สุพล จันทร์ผ่อง ผู้อำนวยการกองบรรเทาสาธารณภัย กรมกิจการพลเรือนทหารบก ดำเนินรายการโดย นายณัฐพงษ์ มุขอำหัต ผู้ประกาศข่าว สถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7

รายละเอียดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

“สานพลังประชารัฐ สู่ประเทศไทยปลอดภัย” ในหัวข้อ Fire safety for all, 2016

1. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลให้ความสำคัญกับวาระ“ประเทศไทยปลอดภัย” หรือ Safety Thailand” โดยมุ่งเน้นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่น่าอยู่ น่าท่องเที่ยวพร้อมรับมือกับภัยต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายกระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นเจ้าภาพบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยภายในประเทศ สร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเพื่อความปลอดภัยแก่ประชาชน ทั้งความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ความปลอดภัยทางถนน ความปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและภัยจากการก่อการร้ายภายใต้ วาระดังกล่าวข้างต้น

การยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยด้านอัคคีภัยเป็นประเด็นสำคัญลำดับแรกๆ เนื่องจากอัคคีภัย เป็นภัยใกล้ตัวที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตทรัพย์สินของประชาชนจำนวนมาก รวมถึงสร้างความสูญเสียต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศ ซึ่งจากสถิติการเกิดย้อนหลัง 25 ปี (ตั้งแต่ปี 2532 – 2557) มีอัคคีภัยเกิดขึ้น 52,057 ครั้ง มูลค่าความเสียหายรวม 31,235,993,917 บาท (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2557) สถิติดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าแนวโน้มการเกิดอัคคีภัยในประเทศไทย โดยเฉพาะอาคารสูง บ้านเรือนที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงาน โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ มีความถี่และความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เช่น จากเพลิงไหม้โรงงานผลิตตุ๊กตาเคเดอร์ จังหวัดนครปฐม เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2536 ทำให้มีผู้เสียชีวิต 188 คน สภาพอาคารโรงงานพังทลายทั้งหมด เพลิงไหม้โรงแรมรอยัล จอมเทียน พัทยา จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2540 มีผู้เสียชีวิต 91 ราย อาคารเสียหายเกือบทั้งหมด เพลิงไหม้ซานติกา้าฝับ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในคืนสงท่ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีผู้เสียชีวิต 6 คน มีผู้ได้รับบาดเจ็บและพิการอีกนับร้อยราย จนถึงเหตุการณ์เพลิงไหม้อาคารไทยพาณิชย์ สำนักงานใหญ่ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2558 ซึ่งเป็นอาคารต้นแบบอัจฉริยะขนาดใหญ่พิเศษ ที่ทันสมัยสูง 37 ชั้น มีผู้เสียชีวิต 1 คน เป็นต้น

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะหน่วยงานกลางของรัฐในการบูรณาการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ (ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550) ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติ ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านอัคคีภัย ไฟป่า และหมอกควัน แผนแม่บทดังกล่าวได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการเพิ่มการป้องกัน อัคคีภัย การลดความสูญเสีย การเพิ่มการฟื้นฟูและบรรเทาหลังเกิดอัคคีภัย การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า การเผาในที่โล่ง และมลพิษหมอกควัน ซึ่งสอดคล้องกับ

ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558 ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบายดังกล่าวและเป็นการขับเคลื่อนแผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านอัคคีภัยแห่งชาติและแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558 ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงจัดทำโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ "สานพลังประชารัฐ สู่ประเทศไทยปลอดภัย" ในหัวข้อ Fire Safety for all ,2016 เพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมไทยมีความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัย อันจะเป็นการยกระดับมาตรฐานการจัดการอัคคีภัยของประเทศ โดยใช้กลไกการบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตามแนวทางประชารัฐ (รัฐ เอกชน และประชาชน) และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับทุกกลุ่มในสังคม (Safety for all)

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกในด้านความปลอดภัยจากอัคคีภัยให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคมไทย

2.2 เพื่อให้เป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้มีการนำเสนอข้อคิดเห็นทิศทางในการบริหารจัดการ/แผนนโยบาย/อัคคีภัยที่มีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ตามแนวทางประชารัฐ

3. กลุ่มเป้าหมาย

ประมาณ 500 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการป้องกันอุบัติภัยแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ ระดับกระทรวง ผู้แทนหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนองค์การระหว่างประเทศ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม มูลนิธิ สมาคม องค์กรสาธารณกุศล สื่อมวลชน สถาบันการศึกษา หน่วยงาน ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอัคคีภัย และหน่วยงานในสังกัดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

4. วิธีการดำเนินการ

ดำเนินการโดยการจัดนิทรรศการ การบรรยาย การปาฐกถาพิเศษ การอภิปราย และการตอบข้อซักถาม ระหว่างการอภิปราย

5. ระยะเวลาและสถานที่

วันพฤหัสบดีที่ 11 สิงหาคม 2559 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น หลักสี่ กรุงเทพมหานคร

6. งบประมาณ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559

7. **หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

กองนโยบายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

8. **ผลที่คาดว่าจะได้รับ**

8.1 ทุกภาคส่วนของสังคมไทยมีความตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอัคคีภัยอย่างจริงจัง

8.2 มีแนวนโยบายซึ่งเกิด ทิศทางในการบริหารจัดการอัคคีภัยที่มีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพ/
การบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตามแนวทางประชารัฐ

8.3 ทุกภาคส่วนมีความพร้อมในการจัดการอัคคีภัยอย่างมีมาตรฐานและร่วมกันขับเคลื่อน
แนวนโยบายของรัฐในการบริหารจัดการอัคคีภัยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม

กำหนดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
“สานพลังประชารัฐ สู้ประเทศไทยปลอดภัย” ในหัวข้อ Fire safety for all, 2016
วันพฤหัสบดีที่ 11 สิงหาคม 2559
ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น หลักสี่ กรุงเทพมหานคร

- 08.00 – 09.00 น.
- ลงทะเบียน
 - ผู้ร่วมสัมมนาเข้าร่วมกิจกรรมและชมนิทรรศการของหน่วยงานต่างๆ อาทิ
 - นิทรรศการเกี่ยวกับวาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand) / กลไกประชารัฐ
 - นิทรรศการเกี่ยวกับนวัตกรรมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ เช่น สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในการดับเพลิง เป็นต้น
- 09.00 น.
- พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประธานในพิธีเดินทางมาถึงโรงแรม
- 09.20 น.
- ประธานในพิธี เยี่ยมชมนิทรรศการ
 - ประธานในพิธี ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน
 - ประธานในพิธี เข้าสู่ห้องสัมมนา
 - ชมวิดีโอทัศน์ “ขับเคลื่อนวาระ Safety Thailand ของรัฐบาล สู้สังคมไทยปลอดภัย
- จากอัคคีภัยภายใต้หัวข้อ “Fire safety for all”
- นายชยพล ธิติศักดิ์ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวรายงาน
 - ประธานในพิธีกล่าวเปิดการสัมมนาและมอบนโยบายทิศทางการขับเคลื่อนวาระประเทศไทยปลอดภัย
- 10.30 – 12.30 น.
- บรรยายพิเศษโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการอัคคีภัยจากประเทศออสเตรเลีย
 - MR. Rob Llewellyn
ประธานสมาพันธ์สมาคมอัคคีภัยนานาชาติประจำภูมิภาคเอเชีย
 - หัวข้อการบรรยาย
 - Lacrosse Hi - Rise Building Fire Melbourne 2014
(กรณีศึกษาเหตุไฟไหม้ อพาร์ทเมนท์สูง เมืองเมลเบิร์น ออสเตรเลีย)
 - Electric vehicles Emergency response and fire fighting
(ความปลอดภัยในการใช้รถยนต์พลังงานทางเลือกสำหรับเจ้าหน้าที่เผชิญสถานการณ์ฉุกเฉิน)

- 12.30 – 13.30 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.30 – 14.00 น. - ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “บทบาทของกองทัพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
โดย พลโท ธีรยุทธ อินทรเจริญ รองเสนาธิการทหารบก
- 14.00 – 17.00 น. - เสวนา หัวข้อ “ทิศทางการจัดการอัคคีภัยของประเทศ ภายใต้วาระประเทศไทยปลอดภัย (Safety Thailand)”
ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมเสวนา :
- รศ. สิริวัฒน์ ไชยชนะ
เลขาธิการ วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
 - นายพิชญะ จันทรานูวัฒน์
ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาวิศวกร
 - ร้อยโท วิโรดม สุจริตกุล ผู้แทน National Fire Protection Association (NFPA) ประจำประเทศไทย
 - พันเอก สุพล จันทร์ผ่อง
ผู้อำนวยการกองบรรเทาสาธารณภัย กรมกิจการพลเรือนทหารบก
 - นายธีรยุทธ ภูมิภักดิ์ ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการดับเพลิง พื้นที่ 1 กรุงเทพมหานคร
- ดำเนินรายการโดย :
นายณัฐพงษ์ มุอำห่มัด ผู้ประกาศข่าว สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
- 17.00 น. - ปิดการสัมมนา
